

Årets frilans 2019 och Årets redaktör 2019 presenteras i samband med Frilans Riks årsmöte den 25 mars. Pris till Årets frilans är, utöver ett diplom, ett års gratis företagsförsäkring hos Gevert Försäkringsmäklare samt 2 000 kronor till utövaren. Utöver detta har blivit från den företagsförsäkring som Journalistförbundets medlemmar har hos Gevert. Utmärkelser Årets frilans delas ut till en medlem som har bidragit positivt, genom ett gott journalistiskt arbete eller genom att arbeta för kollektivet. Till Årets redaktör utses en redaktör som är ett föredöme som uppdragsgivare. Det kan vara en redaktör som till exempel respekterar tidningsredaktionens konstruktiv feedback i all dess form, är snabb på att återkomma, leder rätt med idéerna eller på annat sätt bidrar positivt genom sitt redaktörsuppdrag i frilansens arbete. Nomineringar tas emot senast den 1 mars. **Läs mer** på frilansriks.se (se Årets frilans och Årets redaktör).

Frilans Riks årsmöte

25 mars 2019

Samtliga handlingar v.2

Frilans Riks styrelse under verksamhetsåret 2018–2019:
Gert Lundstedt (ordförande) Stockholm - **Henrik Simonsen** (sekreterare) Eksjö - **Hasse Hedström** (kassör) Stockholm - **Göran Schüsseleder** (ledamot) Stockholm - **Agnes Arpi** (ledamot) Göteborg - **Aminata Merete Grut** (ledamot) Stockholm - **Lars Edfast** (ledamot) Göteborg - **Leonarda Arcidiacono** (ledamot) Järna - **Katarina Bjärvall** (suppleant) Stockholm.

Inbjudna: ALLA frilansmedlemmar är varmt välkomna att delta på årsmötet, men endast valda klubbombud har rösträtt. **Plats för årsmöte (inkl. lunch):** Estniska huset/W34, Wallingatan 34 (bakom LO-borgen), Stockholm. **Tider:** Årsmötet börjar kl. 10, kaffe och inregistrering från kl. 09.30. **Middagen:** ALLA som anmält sig till (och deltagit på) årsmötet bjuds på mat på Scalateatern, Wallingatan 32 kl. 20. **Motioner:** Skickas till frilansriks.se ABSOLUT SENAST söndagen den 10 mars!

JOURNALIST FÖRBUNDET
Frilans Riks

Dagordning

Väl mött!

Vi bjuder på kaffe och fralla i samband med inregistrering från och med kl. 09.30. Adress: Wallingatan 34 (bakom LO-borgen) i Stockholm.

Kollega till kollega

Reportrar utan gränser berättar före lunch om sitt pågående stödprojekt för skribenter i exil.

I samband med lunchen

kan du prata med representanter från Gefvert om Frilansjournalisternas företagsförsäkring respektive Journalistförbundets försäkringar/PP Pension om pensionssparande och privata försäkringar.

Ulrika Hyllert gästar

Journalistförbundets ordförande gästar årsmötet under eftermiddagen för att berätta om förbundet och frilansfrågorna samt svara på frågor.

Omorganisering eller ej

Diskussion under eftermiddagen (se § 18d).

Eftermiddagsfika?

Ungefär vid kl 15.00.

Har du anmält dig till middagen?

Vi ses på Scalateatern, Wallingatan 32 senast kl. 20.00. Innan dess kan du exempelvis besöka Pressbaren (intill förbundet) – där ger presskortet rabatt!

Ultimata länklistan...

... för frilansar hittar du på sidan 33.

Utlägg i samband med årsmötet?

Se näst sista sidan (36).

§ 1 Mötet öppnas (kl. 10.00)

- § 2 Val av mötesordförande
- § 3 Val av mötessekreterare
- § 4 Val av två justerare tillika rösträknare
- § 5 Mötets stadgeenliga utlysande och kallelse
- § 6 Godkännande av dagordningen
- § 7 Upprop av ombuden
- § 8 Mötesordning
- § 9 Avlidna medlemmar under året, tyst minut
- § 10 Styrelsens verksamhetsberättelse *sidan 3*
- § 11 Styrelsens bokslut *sidan 12*
- § 12 Revisorernas berättelse (separat handling)
- § 13 Styrelsens ansvarsfrihet
- § 14 Motioner till Frilans Riks årsmöte
 - a) 1. Om klimatpolicy flygresor *sidan 16*
 - b) 2. Om informationskampanj upphovsrätt och företagsvillkor *sidan 16*
 - c) 3. Om att kombinera journalistiska uppdrag med andra uppdrag *sidan 17*
 - d) 4. Om tillägg i yrkesetiska reglerna *sidan 18*
 - e) 5. Om fakturerings tjänst för frilansjournalister *sidan 19*
 - f) 6. Om journalistiska principer för en hållbar avtalsmarknad *sidan 19*
 - g) 7. Om en utvärdering av Frilansrekommendationen och Frilanskalkylatorn *sidan 20*
 - h) 8. Om att inventera av vilka kvalifikationer uppdragsgivare efterfrågar *sidan 21*
 - i) 9. Om samverkansarbete mellan arbetsplatsklubbar och frilansklubbar *sidan 21*
- § 15 Årets frilans och Årets redaktör (kl. 12.15)
 - a) Utdelning av utmärkelserna
 - b) Val av ny jury

Lunch (ca kl. 12.30–13.45)

- § 16 Rapporter
 - a) Nordiska gäster
 - b) Försäkringskommittén *sidan 23*
 - c) Arvodesguiden *sidan 23*
 - d) Servicebolaget *sidan 23*
 - e) Kursutskottet *sidan 25*
- § 17 Styrelsens förslag till verksamhetsplan *sidan 26*
- § 18 Styrelsens förslag gällande
 - a) Fastställande av medlemsavgift *sidan 28*
 - b) Fastställande av arvoden *sidan 28*
 - c) Stadgeändringar *sidan 28*
 - d) Frilans Riks organisering *sidan 30*
- § 19 Styrelsens förslag till budget *sidan 34*
- § 20 Val av
 - a) ordförande *sidan 35*
 - b) kassör *sidan 35*
 - c) studieansvarig *sidan 35*
 - d) övriga ledamöter till styrelsen *sidan 35*
 - e) revisor och revisorssuppleant *sidan 35*
 - f) valberedning *sidan 35*
- § 21 Övriga frågor

§23 Mötets avslutande (senast kl. 17.00)

Hitta snabbare (i PDFn)! Klicka på sidhänvisningarna. Och på pratbubblan för att komma hit!

Styrelsens verksamhetsberättelse

2018-2019

Inledning

Ännu ett verksamhetsår har passerat för Frilans Riks. Den nya styrelsen som valdes in hade flera nya ledamöter som under året försökt hitta sina respektive roller i styrelsen. Verksamhetsåret har präglats av två större arrangemang. Dels hölls Journalistförbundets kongress under våren och dels Frilans Riks eget arrangemang Nordic Freelance under hösten. Kongressen innebar beslut om en omorganisering av förbundet med följder för Frilans Riks och dess klubbar.

Frilans Riks årsmöte 2018 ägde rum redan den 12 februari på Estniska huset i Stockholm. Skälet till det tidiga datumet var att Journalistförbundet skulle hålla kongress i april och klubbmotioner hinna behandlas och skickas vidare till kongressen. Totalt behandlades hela 27 motioner vid årsmötet.

Dagen efter årsmötet hölls en klubbkontaktträff. Representanter från de flesta klubbar deltog. Diskussionspunkter var: rekrytering, omorganisation av SJF, jämställdhet, frågor Frilans Riks bör driva, och kongressen.

Prioriterade områden för Frilans Riks arbete under 2018 har enligt verksamhetsplanen varit rekrytering och organisering, arvoden och upphovsrätt. Arbetet på de områdena har gjorts i nära samarbete med förtroendevalda och medlemmar i klubbarna, nätverk, Journalistförbundets kansli och arbetsplatsklubbarna.

Årsmötet nominerade kandidater till den nya förbundsstyrelsen som skulle väljas vid Journalistförbundets kongress 2018. Åsa Ohlsson nominerades till posten som vice ordförande, och Leonarda Arcidiacono och Gert Lundstedt till ledamöter. Leonarda Arcidiacono drog senare tillbaka sin kandidatur av personliga skäl. Frilans Riks styrelse nominerade då istället Katarina Bjärvall.

Ett möte med frilansdelegationen hölls dagen innan kongresstart för att diskutera motioner, lägga upp delegationsstrategi och samla gruppen. Vid Journalistförbundets kongress på Aronsborg i Bålsta den 10-12 april valdes Katarina Bjärvall och Gert Lundstedt in i förbundsstyrelsen.

I början av februari 2019 hade Frilans Riks 1 659 medlemmar. Det är en minskning med sex procent jämfört med vad som angavs i 2018 års verksamhetsberättelse (1 770 medlemmar, 2017 var medlemsantalet 1 789). Sett över tid är dock trenden att andelen frilansare i förbundet ökar.

Flera mindre klubbar har under året haft svårigheter att få ihop till styrelser och att bedriva verksamhet. En oroande utveckling som Frilans Riks styrelse följer, och har utifrån en vid årsmötet 2018 antagen motion diskuterat möjliga förändringar av organisationsstrukturen för att vända utvecklingen.

Frilans Riks arbete under första halvåret 2018 dominerades av förberedelserna inför och värdskapet för det nordiska tvådagarsseminariet Nordic Freelance på temat hat och hot mot journalister. Seminariet hölls i mitten av september på Moriskan i Malmö.

Styrelsemöten och styrelsearbete

Styrelsen har bestått av åtta ledamöter: Gert Lundstedt, ordförande (och ledamot av förbundsstyrelsen), Hasse Hedström, kassör, Henrik Simonsen, sekreterare, Aminata Grut, ledamot, Göran Schüsseleder, vice ordförande, Lars Edfast, ledamot, Agnes Arpi, ledamot, Leonarda Arcidiacono, ledamot. Suppleanter: Karin Kämsby (Karin Kämsby lämnade styrelsen i maj av personliga skäl) och Katarina Bjärvall (ledamot av förbundsstyrelsen).

Agnes Arpi och Göran Schüsseleder är Frilans Riks representanter i Servicebolagets styrelse och ingår i kursutskottet. Henrik Simonsen från Frilans Riks är suppleant. Göran ingår även i företagsförsäkringens kommitté. Från och med maj månad har Katarina Bjärvall och Gert Lundstedt varit förbundsstyrelsens representanter i Servicebolagets styrelse.

Det är alltså dessa förtroendevalda man kan höra av sig till om man vill påverka Servicebolaget!

Totalt har styrelsen under verksamhetsåret hållit ett konstituerande styrelsemöte och 17 ordinarie styrelsemöten – fysiska och via Google Hangouts. Katarina Bjärvall har som suppleant deltagit i mer än hälften av mötena.

Styrelsen har arbetat i enlighet med de frågor som fanns med i verksamhetsplanen. Det långsiktiga arbetet med nätverk har fortsatt.

Rekrytering och organisering

En frilanskickoff anordnades den 21 februari. 70–80 personer deltog på arrangemanget som innehöll föreläsningar, bland annat om utbrändhet. Flera unga journalister på plats.

Under början året hade vi ett rekryteringsprojekt tillsammans med Mälardalen. Vi letade fram olika frilanskollektiv i stockholmsområdet och mejlade ut till samtliga. Vår plan var att vi skulle bli inbjudna till dem, bjuda på fika och berätta om fördelen med att vara med i SJF. Det gick inte så bra. De arbetsplatser som vi blev inbjudna till var sådana där vi i huvudsak redan hade aktiva medlemmar i Journalistförbundet. Projektet fick läggas ned, eller kanske snarare rann det ut i sanden.

Frilans Riks, kansliet, samt flera distrikt och Mälardalen ordnade som året tidigare ett uppskattat after work AW på Bar Brooklyn i Stockholm. Syftet var både att ge kollegor tillfälle att umgås och snacka och skapa ett forum för att berätta om Journalistförbundet och varför man som frilans bör organisera sig. Vi bjöd på lite enkel förtäring, men ingen alkohol.

Vi har under året gjort en utredning hur klubbarna arbetar med medlemsrekrytering. Syftet har varit att ta reda på hur vi från Frilans riks, kansliet, och klubbarna kan samarbeta för att på bästa sätt använda våra pengar mer effektivt. Utredningens resultat planerar vi att presentera på årets klubbträff.

Henrik Simonsen medverkade vid en av förbundets debatter under årets Almedalsvecka i Visby, "Fackligt arbete utan anställning eller kollektivavtal – hur gör vi det möjligt?" Finns som en inspelning på Journalistpodden.

Nederländska journalistförbundet höll seminarium om rekrytering

Vid det Europeiska journalistförbundets (EFJ) seminarium/workshop Equal rights for freelancers i Stockholm i oktober berättade det nederländska journalistfacket (NVJ) om ett nystartat projekt för att rekrytera frilansmedlemmar, inspirerat av ett kanadensiskt arbetssätt. Då det visade sig möjligt att med EFJ-pengar bjuda in det nederländska journalistfacket till Stockholm för att hålla en workshop om detta gjorde Frilans Riks så. Den 8 februari besökte NVJ:s ombudsman Jim Verhoef Journalistförbundet. Fokus för workshopen var det gräsrotsinspirerade rekryteringsarbete av frilansar som NVJ bedriver på flera nederländska mediehus. Representanter från våra stora frilansklubbar liksom personal från kansliet deltog i workshopen. Trots väsentliga skillnader i frilansbegreppet mellan Sverige och Nederländerna – mellan 50-60 procent av den nederländska journalistkåren definieras som frilansar – var besöket lärorikt, inspirerande och bidrog till ett värdefullt erfarenhetsutbyte.

Europeiska journalistförbundet höll seminarium i Stockholm

Den 10-11 oktober stod Journalistförbundet värd för det Europeiska journalistförbundets (EFJ) seminarium/workshop Equal rights for freelancers i Stockholm. Ett fyrtiotal förtroendevalda journalister från ett tjugotal länder var anmälda. Seminarier och workshops diskuterade olika perspektiv på vad som krävs för att göra det möjligt att leva på frilansjournalistisk verksamhet. Bland annat presenterade Victoria da Silva och Johan Lif Journalistförbundet Frilans verksamhet, och finska Mediakunta redogjorde för sin. Det irländska journalistfacket (NUJ) berättade om den juridiska strid man förde för rätten att kollektivavtalsförhandla för frilansare - som Europarådet i en viktig dom i december 2018 gav det irländska facket rätt i.

Strategier och erfarenheter vad gäller frilansares situation i de olika länderna utbyttes vid olika workshops. EFJs ordförande Mogens Blicher Bjerregård var på plats och lovordade hur svenska fackliga strukturer flyttat fram frilansjournalisters position som ingen annanstans i Europa. Frilans Riks Aminata Grut deltog i den inledande paneldebatten How can we make freelance journalism sustainable tillsammans med Martin Jönsson från Dagens Nyheter och Renate Schröder från EFJ. Gert Lundstedt representerade Frilans Riks under de två dagarna.

Henrik Simonsen deltog i månadskiftet oktober/november i ett EU-finansierat seminarium i Rotterdam om organisering av personer med atypiska anställningsformer.

Arvoden, upphovsrätt och nätverk

Fulavtal och stillastående/sänkta arvoden fortsätter att urholka frilansjournalisters ekonomi och arbetsvillkor. Arvoden och upphovsrätt är enligt Frilans Riks verksamhetsplan prioriterade områden. Styrelsen ser bildandet av nätverk som det effektivaste sättet att agera på för att förbättra frilansvillkoren. Frilansjournalisten Petter Larssons (Årets frilans 2018) modell för att arbeta i nätverk är förlaga till de nätverk Frilans Riks varit med om att bygga upp. Centralt för nätverksarbetet är att medlemmarna i nätverket själva administrerar och driver på arbetet, medan Frilans Riks roll är stöttande och rådgivande.

Exempel på fungerande nätverk:

- Sydsvenskan/HD
Med Petter Larsson som drivande kraft har nätverket sedan 2015 lyckats förhandla fram årliga arvodeshöjningar som legat över eller motsvarat vad arbetsmarknaden i övrigt fått. Senaste höjningen gjordes i november 2018.
- Aftonbladet Kultur
Efter stillastående arvoden under närmare ett decennium höjdes 2018 recensensarvodet med 15 procent. Efter det har nätverket krävt att även arvoden för övrigt material höjs. Något kulturchefen Åsa Linderborg tillbakavisat. Nätverket publicerade i februari 2019 en debattartikel i Journalisten undertecknad av ett tjugotal av tidningens kulturskribenter.
- Dagens Nyheter
Arbetsplatsklubben förhandlade i november 2018 fram en 13 procentig höjning av kulturredaktionens arvoden efter att de stått still i 15 år. Men arbetsgivaren Bonnier News, där Dagens Nyheter ingår, villkorade höjningen med en vidarepubliceringsrätt av inköpt frilansmaterial i samtliga medier inom Bonnier News.
- Tidningen Syre
Tidningen ingår i Mediehuset Grönt och betalar enligt den enkät Frilans Riks gjorde i början av 2019 starkt varierande och låga arvoden, och använder fulavtal vid inköp av frilansmaterial. Bara några få av de som svarat på enkäten ville att förbundet skulle företräda dem i förhandlingar med Mediehuset Grönt. Frilans Riks har initierat och startat ett nätverk. Journalistförbundet har inlett samtal med Mediehuset Grönt om arvoden och upphovsrätt.

LO-Mediehus

Frilans Riks har under året fortsatt arbetet med LO-mediehus. Syftet är få till ett avtal som är gynnsamt för våra medlemmar. Särskilt viktigt kan det vara med avtal om vidarepublicering, eftersom LO-mediehus tidningar börjat samarbeta mer om material. Vår förhoppning är att om vi kan få till stånd ett bra avtal för frilansarna på LO-mediehus – där vi har stöd av arbetsplatsklubben och välvilliga redaktörer – därmed kan det få positiva konsekvenser även för branschen i övrigt.

Under året har Frilans Riks haft ett möte med journalister som frilansar för LO-Mediehus, som tyvärr bara samlade en handfull medlemmar. Trots det gick vi vidare och tog med oss de synpunkter som kom fram och skrev ihop ett förslag till avtal. Förslaget har sedan skickats ut till de frilansar som vi vet arbetar för LO-Mediehus.

Vi hade hoppats att vi skulle kunna använda ALIS för att bistå frilansarna i att få en rimlig ersättning för sin upphovsrätt i det tänkta avtalet. Men det fick tummen ner av de frilansar som var med vid mötet. De var oroliga att detta skulle kunna innebära sämre ersättning än den de får i dag får vid vidarepublicering.

Frilans Riks har inte fått någon reaktion på det avtalsförslag som vi presenterade och mejlade ut till frilansarna på LO-mediehus. Det innebär att vi egentligen inte vet vad de tycker. Hör de inte av sig för att de håller med om att det är ett bra avtal, eller bryr de sig inte? Vi vill vara säkrare på vad våra medlemmar tycker innan vi förbereder en förhandling och har därför beslutat att ringa runt bland frilansarna för att inhämta deras uppgifter innan vi går vidare.

AGA-gruppen

AGA-gruppen – den aktionsgrupp som för några år sedan bildades för att motarbeta fulavtal, och med representanter från Frilans Riks, Journalistförbundet, Sveriges fotografers förbund (SFF), Bildleverantörernas förening (BLF) och Svenska Tecknare – har hållit regelbundna möten under året. Arbetet syftar till att dels informera varandra om fulavtal som dyker upp på organisationernas avtalsområden, dels följa upp det protokoll AGA-gruppen har med Aller Media om vidareanvändning av frilansmaterial. Ett par gånger om året håller AGA-gruppen avstämningsmöten med Aller Media för att se hur överenskommelsen efterlevs och framföra eventuella klagomål från medlemmar.

TT Feature

Frilans Riks har under året stöttat ett nätverk av frilansar som har kämpat för höjda arvoden för uppdrag för TT Feature. Det var i våras som en av TT Features frilansar kontaktade kansliet för att fästa uppmärksamheten på låga eller till och med sänkta arvoden. Jämfört med löneutvecklingen för anställda journalister släpade TTs arvoden efter med ca 30 procent sedan 2010.

Med stöd från Frilans Riks bildades ett nätverk av ett tjugotal frilansar som i ett brev till TT krävde höjda arvoden – från det aktuella 3 500-4 500 per artikel till 5 000– 6 000. TT avvisade kravet med hänvisning till svag ekonomi. Koncernens vinst 2017 var 50 miljoner kronor, men TT menade att inte alla delar av bolaget gick lika bra.

SJF ingrep under sommaren med förhandlingar. Flera möten höll mellan en jurist och en ombudsman från kansliet och ledningen för TT Feature, som inte heller nu ville tillmötesgå kraven. Förhandlingarna avslutades med att några frilansar fick en symbolisk höjning, andra ingenting. Enligt TTs egna beräkningar blev den genomsnittliga höjningen 3,4 procent. Sammantaget kan insatsen sägas ha varit ett nederlag för frilansarna och Frilans Riks. En försvårande faktor för vår del var att de flesta av frilansarna i det ursprungliga nätverket inte vågade riskera sina framtida uppdrag genom att låta sig företrädas i förhandlingarna. Detta är förstäligt, men det urholkade frilansarnas kraft och bidrog till nederlaget.

Public Service, Radionätverket

Det har för ett antal år sedan ägt rum möten mellan radiofrilansar och Sveriges Radio och Frilans Riks beslutade att försöka få till en fortsättning på dessa genom att skapa ett nätverk av radiofrilansar och begära en ny omgång möten med SR. Potentiella nätverksmedlemmar kontaktades i olika kanaler och intresserade ombads fylla i en enkät och bjöds därefter in till en sluten grupp på Facebook där för gruppens medlemmar relevanta frågor diskuterades vidare innan ett antal medlemmar träffades i Stockholm för att göra upp en plan inför det fortsatta arbetet.

Mötet i Stockholm resulterade förutom i erfarenhetsutbyte också i en lista på prioriterade frågor och en agenda för det ett första tänkt möte med SR. Efter återkoppling till facebookgruppen kontaktades SR och efter en hel del fördröjning bestämdes ett mötesdatum till den 22 mars. I skrivande stund har mötet alltså inte ägt rum än men trots en inledningsvis långsam reaktion från SR verkar vi nu ha en bra grund för konstruktiv dialog.

Frilansrekommendationen

Frilansrekommendationen har höjts med 1,8 procent.

Kontakter med förbundets ledning och kansli

Frilans Riks har i samarbete med Frilansjourens Victoria da Silva och Elisabet Wahl, samt annan personal på kansliet, diskuterat fram hur medlemsutskick ska skötas samt hur vi ska visa på distinktionen mellan Frilans Riks och Journalistförbundet Frilans i sociala medier. Det senare är en fråga att fortsätta följa, eftersom det riskerar att bli ottydligt för både medlemmar och andra när namnen och ibland innehållet är snarlikt.

Vi har även gemensamt diskuterat hur en önskvärd arbetsordning ska se ut gällande frilansärenden, för att effektivisera resurserna och jämna ut arbetsbördan.

Frilansstrategin är under revidering och ska vara klar under våren. Frilans Riks styrelse har haft flera möten med ansvariga på kansliet och framfört våra synpunkter.

I och med organisationsförändringen på förbunds nivå har förbundets förhandlingschef Johan Lif bekräftat att Frilans Riks inte behöver genomföra stadgeändringar.

Trygghetsfrågor

Fojo och Brottsofferjouren och hot och hat mot journalister

Fojo erbjöd under hösten på fem platser runt om i landet en kostnadsfri tvådagarskurs för frilansar om hot och säkerhet. Fyra av fem kurser fick ställas in på grund av för få anmälda. Fojo har ett uppdrag och finansiering från regeringen om hot och hat mot journalister. En Demokratijour har också inrättats.

Frilans Riks har efter kontakter med sektionerna framfört till Fojo att ett skäl till att det var så få anmälda till kurserna under hösten kan bero på att det är svårt för frilansare att avsätta två dagar för en kurs.

Frilans Riks ordförande hade tillsammans med Journalistförbundets Tove Carlén i januari ett möte med Brottsofferjouren och polisen om hot och hat mot frilansjournalister. Brottsofferjouren har bjudit in Frilans Riks att delta i sju regionala samverkanskonferenser i projektet Orädd Demokrati (Henrik Simonsen medverkade i januari vid den första konferensen, i Jönköping). Syftet med projektet är att sprida kunskap om begreppet "Demokratibrott" och hur det påverkar bland annat journalister, liksom hur myndigheter och organisationer tillsammans kan förebygga och hantera demokratibrott i praktiken.

Frilans Riks har delegerat uppdraget vidare till sektionerna att representera frilansarna vid samverkanskonferenserna.

Freelance Expert Group (FREG)

I oktober höll Freelance Expert Group (FREG), frilanssektionen inom Europeiska journalistförbundet (EFJ), styrelsemöte i Stockholm i samband med att EFJs seminarium/workshop "Equal rights for freelancers". Frågor som togs upp och diskuterades var bland annat Frilans Riks arrangemang av Nordic Freelance i Malmö om hot och hat mot journalister, situationen för vitryska frilansjournalister, och GDPR och fotografer.

Katarina Bjärvall är av förbundsstyrelsen vald till ordinarie ledamot i FREG, och Gert Lundstedt till suppleant. Vid mötet i Stockholm deltog Gert Lundstedt. FREG höll ett möte i Bryssel i slutet av februari vid vilket varken Katarina eller Gert hade möjlighet att delta.

Sektionerna (klubbarna)

Efter att omorganiseringen trätt i kraft vid årsskiftet kallas nu klubbarna officiellt för sektioner.

Frilans Riks sektioner med medlemsantal inför årsmötet (fjolårets antal inom parentes):

Sektionsbidrag (tidigare klubbidrag)

Under 2018 har följande sektioner fått bidrag:

Norrbotten	1 232 kr.
Mellannorrland (januari)	5 000 kr.
Frilans Syd	2 000 kr.
Västra	7 500 kr.
Mälardalen	6 000 kr.
Mellannorrland (dec.)	6 000 kr.

Samarbete med och stöttning av sektionerna

I samarbete med Göteborgs-Postens journalistklubb och Västra frilansklubben genomför Frilans Riks i skrivande stund (februari 2019) en undersökning om hur Göteborgs-Postens frilansar (journalister/skribenter och fotografer) upplever samarbetet med tidningen. Detta är ljuset av flera omorganisationer samt rekonstruktionen 2016, som i hög grad påverkade frilansars ekonomi.

Vi har i medlemsutskick, på hemsida, i Facebookgrupper och på Twitter efterlyst frilansars erfarenheter gällande bemötande, kommunikation, arvoden, avtal, fakturafrågor och dylikt. En arbetsgrupp bestående av representanter från GPs klubb, Västra och Frilans Riks kommer efter 1 mars, då undersökningen avslutas, att gå igenom svaren och se var det finns förbättringsmöjligheter. Målet är välfungerande samarbeten mellan frilansar och GP.

Vid verksamhetsberättelsens sammanställning hade Västra Frilansklubben ännu inte haft sitt möte.

Mellannorrlands frilansklubbs ordförande Karin Kämsby skrev tillsammans med Frilans Riks ordförande i januari 2019 en debattartikel i Journalisten om fulavtal på Mittmedia.

Sociala medier och andra informationskanaler

Hemsida

Hemsidan, e-postadresserna och e-postlistorna har, som planerat för i förra årets verksamhetsberättelse, genomgått en teknisk förändring, vilket underlättar arbetet och sparar en rejäl summa pengar varje år jämfört med tidigare. Som en följd av detta gäller .se överallt i stället för, som tidigare, .org. Hemsidan hittas på frilansriks.se, styrelsen nås på info@frilansriks.se och alla mejllistor har numera ändelsen .se.

Hemsidan har också fått ett delvis nytt utseende i och med Journalistförbundets nya grafiska profil.

Allmänna klubben

Frilansar baserade utomlands tillhör ofta Frilans Riks sektion Allmänna klubben, men de senaste åren har det knappt funnits någon aktivitet i den klubben. En enkät skickades ut med frågor kring önskemål och idéer och ett relativt stort antal svar kom in och sammanställdes. Förutom de konkreta önskemålen och idéerna noterades också en tämligen utbredd vilja att ha en mer aktiv klubb som skulle jobba med frågor kring utlandsfrilansande, vilket i sig är glädjande.

På grund av tidsbrist har arbetet tyvärr inte kommit längre än så men för kommande styrelse finns en bra grund att utgå ifrån, dock bygger det på att några av utlandsfrilansarna vill göra det mesta av arbetet då det inte är Frilans Riks uppgift att driva lokala klubbar.

Frilansprenumerationer

Frilans Riks styrelse fick i uppdrag av årsmötet 2018 att utreda och arbeta för en lösning där frilansmedlemmar i SJF ska få tillgång till relevanta nätpublikationer till ett förmånligt pris, detta både för att minska kostnader och förenkla administrationen varje frilans annars är tvungen att sköta då varje prenumeration i dag måste tecknas var för sig. Efter en enkät där drygt 500 medlemmar svarat var det i juni tydligt att de mest efterfrågade tidningarna var DN, SvD, GP, Di och Sydsvenskan.

Under hösten frågade Servicebolaget om de kunde få ta över arbetet med att få tidningshusen intresserade av ett samarbete och sedan dess har frågan legat hos dem och Frilans Riks styrelse har med jämna mellanrum frågat hur arbetet gått. I januari säger Servicebolaget att de inte prioriterat frågan och anser att den är överspelad då de aktuella mediehusen förmodligen inte skulle vara intresserade av att medverka. På frågan om de kontaktat något av mediehusen blir svaret nej.

Journalisten

Frilans Riks har valt att annonsera i tidningen Journalisten endast vid behov. Totalt blev det två annonser. Bägge gånger handlade det om en kvartsannons. Den ena var inför Nordic Freelance 2018 (se sidan 10), den andra var kallelsen till årsmötet. Primär målgrupp var frilansmedlemmarna, men vi ville även nå ut till förbundets övriga medlemmar. När det gäller Nordic Freelance för att sälja biljetter, när det gäller årsmötet passade vi på att lyfta nomineringen av Årets frilans och Årets redaktör.

E-postlistor

Frilans Riks förfogar över ett antal e-postlistor, där bland annat frilansar knutna till olika publikationer och förlag kan diskutera aktuella frågor. Dessa är Allnet, Bonnier, Expressenmagasin, Ff-listan (för fackligt förtroendevalda), Forma, Fotograf, Frilansvast, Fulavtal, Gp, Gpnamn, Gputland, Lrfmedia, Mittmedia-frilansar, Natverketettan, Radio, Snackbar, Tvadagar, Utland, P2-listan, för p2-dokumentärfilansare, samt Upphovsrättslistan, en lista för upphovsrättsansvariga i klubbarna.

För alla frågor som rör listorna hänvisas till admin@frilansriks.se.

Sociala medier med mera

Det finns även Facebookgrupper för frilansar för Bonnier, Aller, Elle, Egmont och DN och för dem som har drabbats av Stampens rekonstruktion.

Frilans Riks sköter också gruppen Frilans Riks – Journalistförbundet för och av frilansjournalister som är intresserade av fackliga frågor. Anställda journalister som är fackligt förtroendevalda inom SJF är undantagna för att exempelvis lättare kunna arbeta med frilansarnas frågor via arbetsplatsklubbarna. Journaliststudenter hälsas också välkomna eftersom det är viktigt att just de lär sig att ta betalt liksom måna om upphovsrätten för att undvika att marknaden dumpas.

I mitten av februari 2019 bestod gruppen av 1 189 medlemmar (1180 i januari i fjol, 1 134 i mars 2017 och 1 085 vid samma tid år 2016).

Styrelsen har en gemensam e-postadress för att lätt kunna nås för allehanda frågor: info@frilansriks.se. Mejlen som skickas dit hanteras av admin- och hemsidesansvarig, som vidarebefordrar till hela styrelsen fortlöpande, där ansvar för att besvara eventuella frågor fördelas.

Styrelsens uppdateringar kring aktuella fackliga och journalistiska frågor återfinns på hemsidan frilansriks.se. De lokala klubbarna har möjlighet att annonsera där inför sina arrangemang, vilket uppmuntras av styrelsen.

Under 2016 öppnades ett Instagramkonto, [@frilansriks](https://www.instagram.com/frilansriks). Aktiviteten har under 2018 varit sporadisk. Nyheter från Frilans Riks, Journalistförbundet Frilans och andra relevanta aktörer förmedlas regelbundet via Twitter, twitter.com/frilansriks.

Internt i styrelsen arbetar vi fortlöpande för säkrare sätt att hantera dokument och smidigare sätt att hantera arbetsflöden och kommunikation, till gagn för både nuvarande och kommande styrelser.

Kongressen 2018

Frilansarna kom väl förberedda till 2018 års Kongress på Aronsborg i Bålsta den 10-12 april. Av 111 valda ombud var 16 frilansare: Ylva Berlin, Bertholof Brännström, Lasse Edfast, Merete Grut, Fatima Grönblad, Carina Haglind Ahnstedt, Hans Hedström, Nora Lorek, Gert Lundstedt, Börge Nilsson, Anna Nyberg, Åsa Ohlsson, Göran Schüsseleder, Henrik Simonsen, Pia Sjögren och Tomas Carlsson.

Sammanfattningsvis var frilansdelegationen flitigast uppe i talarstolen. Frilansarna var även flitiga motionsskrivare: av totalt 77 motioner till kongressen var 15 från Frilans Riks årsmöte. Av dem togs sju av kongressen och de ligger nu på förbundsstyrelsens bord att genomföra till nästa kongress hösten 2021. Närmare bestämt de här:

- att Journalistförbundet tar initiativ till att starta ett nätverk för fackförbund som har medlemmar som är egen företagare, i syfte att utarbeta erfarenheter och undersöka möjligheten att och intresset för att samarbeta i vissa frågor
- att förbundsstyrelsen utreder hur ersättningen för frilansarnas fackliga arbete kan finansieras på ett långsiktigt sätt som ger förtroendevalda frilansare likvärdiga möjligheter att arbeta fackligt som sina anställda kollegor
- att titta på frågan om kartellbildning
- att förbundsstyrelsen tar fram en övergripande strategi för ett kollektivt arbete för att förhindra fulavtal och stärka frilansjournalisters upphovsrätt
- att förbundet får i uppdrag att undersöka förutsättningarna för en anmälan av företag som använder sig av oskäliga avtal med avseende på konkurrenslagstiftningen för missbruk av dominerande ställning
- att tydligare regler av uppdragsgivarens ansvar skulle kunna införas i Frilansavtalet
- att förbundsstyrelsen avsätter tid och resurser för att gentemot TCO och ansvariga politiker arbetar för att få till stånd ett utökat rådighetsansvar i situationer där ett traditionellt arbetsgivar- och arbetstagarförhållande inte föreligger men där det ändå finns någon aktör som har möjlighet att påverka arbetsmiljön för den som utför arbete.

Mest diskussion blev det inte oväntat om motionen om nya medlemskriterier. Efter en lång debatt, utskottsberedande och kompromisser vann förslaget: Journalistförbundet organiserar journalister och anställda som står under redaktionell ledning. Om du helt eller delvis arbetar med journalistiska arbetsuppgifter kan du bli medlem i Journalistförbundet. Din arbetsgivare eller uppdragsgivare behöver också vara verksam i Sverige.

Oavsett kommer Journalistförbundet, liksom tidigare, endast företräda medlemmar när de är verksamma som journalister.

Frilansjournalisterna Katarina Björvall och Gert Lundstedt valdes in i den nya förbundsstyrelsen.

Mer från kongressen kan du läsa om här: sjf.se/omoss/kongressen

Förbundsordförande Jonas Nordling presenterar en av kongressens talare, kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke.

Nedan; frilansombuden var snabba på att samlas för att bland annat diskutera ändringar i att-satser. Sittandes i mitten Frilans Syds ordförande Åsa Ohlsson, frilansarnas kandidat till posten som vice ordförande.

Samtliga foton: Göran Schüsseleder

Nordiskt samarbete

Frilans Riks anordnade i september den nordiska frilanskonferensen Nordic Freelance i Malmö. Företrädare för de nordiska frilansförbunden beslutade inför Malmö-konferensen att det ska bli möjligt för de olika länderna att tacka nej till att anordna Nordic Freelance-konferenser i framtiden. Mycket tyder på att 2018 års Nordic Freelance kan ha varit det sista i den utformning som hittills varit rådande.

Sett till antalet deltagare tar konferenserna stora resurser i anspråk. Frilans Riks har lagt ner en mycket stor andel av verksamhetsåret på just Nordic Freelance.

I mitten av september 2018 genomförde Frilans Riks konferensen Nordic Freelance 2018, på temat "Hat, hot och digitalt självförsvår", samt ett Nordiskt toppmöte för fem nordiska frilansorganisationer. Konferensen ägde rum på Moriska Paviljongen i Folkets Park i Malmö, hade 150 deltagare från Danmark, Finland Norge och Sverige samt 14 föreläsare, även de från olika nordiska länder.

Till toppmötet för de nordiska frilansorganisationerna, som hölls dagen innan konferensen hos Yallatrappan i Malmö, kom över 30 deltagare. Under konferensen hade Frilans Riks styrelse mycket stor hjälp av de volontärer som deltog i arbetet. Kvällen innan konferensen genomförde också Frilans Syd ett mycket lyckat arrangemang för de konferensdeltagare som redan var på plats.

Mer fakta om alla föreläsare och programmet för dagarna hittar ni på hemsidan nordicfreelance2018.com fram till april 2019, samt på Facebooksidan för NF2018.

Det var tredje gången Sveriges frilansar organiserade en nordisk konferens. Frilans Riks bidrog med ca 180 000 kr av sina egna budgeterade medel för att konferensen skulle kunna genomföras.

Kostnaderna blev 549 000, intäkterna 339 000. De största externa intäkterna var ett bidrag på 57 000 kr från Malmö kommun till lokalkostnader, 50 000 kr från Stieg Larssons stiftelse samt 40 000 kr från förbundets överskott från medlemmarnas företagsförsäkringar hos Gefvert. Dessutom gav deltagaravgifterna en intäkt på närmare 180 000 kr.

Utgifterna bestod till största delen av arvoden till föreläsare samt deras resor, festmiddagen på lördagskvällen (som

fortsättning på nästa sida

Ovan; Annonsen i tidningen Journalisten nr 8/9 2019.

Till vänster; Nordiska toppmötet som hölls på Yallatrappan i Rosengård. Ståendes Gert Lundstedt och Aminata Grut från Frilans Riks.

Sidan 11, övre raden till vänster; Frilansjournalisten, debatorn och författaren Alexandra Pascalidou var key note speaker på Nordic Freelance 2018.

Till höger: Frilansjournalisten Jojje Olsson höll sitt föredrag hemifrån Hong Kong.

Sidan 11, nedre raden till vänster; Även middagen hölls i stora salen.

Till höger: Brittiskfinske frilansjournalisten Michael Hutchinson-Reis talade om språk, identitet och kultur.

Samtliga foton: Göran Schüsseleder

Bland de medverkande: Alexandra Pascalidou journalist, debattör och författare - Daniel Pochl chefredaktör för Expo - Kyrre Lien den norske dokumentärfotografen som gjorde filmen och boken "Internet Warriors" - Pernate Schroeder European Journalist Fofo - Janna Pajunen Fojos Demokratijour - Jack Werner aktuell med boken "Ja skiter i att digitalt självförsvår" - "Om det är så lätt att byta på nätet, rejäla berättelser och viktiga kalkyler.", samt Creepypodden, som publiceras i Sveriges Radio P3 klockan 00:01 varje måndag - Anna Roxvall aktuell med boken "När folk väl har börjat döda varandra är det svårt att få dem att sluta döda människor" - Aske Kammer professor från Danmark som också har skrivit om digitala plattformar förändrat medielandskapet - Biran Namdani frilans med specialiet Mellanöstern och representant för Reportrar utan gränser - Michael Hutchinson-Reis frilans inom film och tv med bas i Finland, Trinidad och Storbritannien specialiserad på ras och etnicitet i olika miljöer med stor mångfald - Vilhelm Stokstad frilans fotograf som jobbar med reportage i 360 från bland annat - Jojje Olsson journalist och föreläsare som har publicerade onlinenyheter om Kina - Ulrika Hyllert vice ordförande i Journalistförbundet.

Hedersgäster: journalister från Vitryssland inbjudna av Frilans Syd.

Boka biljetter redan nu till Early Bird-priser (och betala senare)! Från och med måndagen den 30 juli höjs avgifterna från 1 200 kr till 1 500 kr för Journalistförbundet Frilans-medlemmar, från 2 000 kr till 2 400 kr för anställda medlemmar i något av de nordiska journalistförbunden och från 400 kr till 500 kr för journaliststudenter.

betalades med deltagaravgifterna) samt arbetskostnader för producenterna.

De två som producerade konferensen, Aminata Grut, ledamot i Frilans Riks styrelse och Michael Tapper, tidigare ledamot i styrelsen, har fått ersättning för sammanlagt 215 timmars arbete (Michael 132 timmar, Aminata 83,5 timmar). Övriga styrelsen, inklusive kassören, har redovisat ca 80 timmars arbete med konferensen. Totalt har ca 300 timmar arbete ersatts.

Den sammanlagda arbetsinsatsen för att förbereda konferensen och toppmötet, ideellt arbete inräknat, uppgår dock till minst drygt tre månaders heltidsarbete. Därtill kan läggas allmän styrelsemötestid som lagts på beslut och planering av konferensen samt styrelseledamöternas ideella arbete under själva konferensen.

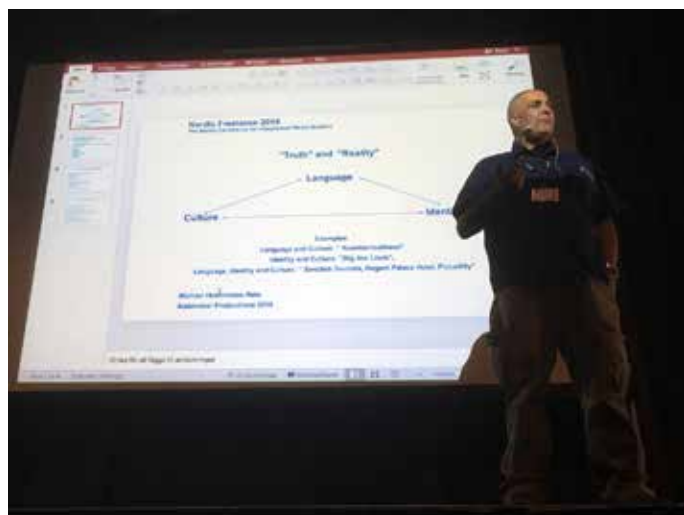
Arbetet har för producenternas del fördelat sig enligt följande: Michael sökte pengar och tog fram offerter tidigt under projektets gång, årsskiftet 2017/2018. Därefter deltog han hela tiden i diskussionerna kring programmet, hade kontakt med flera föreläsare och var den som tog ansvar för all logistik kring alla transporter under genomförandet av Nordic Freelance.

Aminata var huvudansvarig för arbete med program och budget, hemsidesbygge och domänhantering, formulär, kontakter och kontrakt med medverkande föreläsare och gäster, volontärer, deltagare och personal både inför och efter Nordic Freelance – på Moriskan, Yallatrappan, Bullen och The More Hotel. Hon ansvarade också för detaljplanering av tider, teknik, samordning av hotell, resor och medverkandes insatser, matönskemål, samt ledning av det skarpa genomförandet.

Utöver Nordic Freelance har Frilans Riks arbete med nordiska frågor också omfattat deltagande i den Nordiska kommittén, där ledamöterna regelbundet diskuterar gemensamma journalistiska och frilansfackliga frågor. Aminata Grut var kommittéledamot för Frilans Riks från slutet av 2017 fram till oktober/november 2018 då arbetet övertogs av Henrik Simonsen.

Frilans Riks korfattade utvärdering av arbetet med konferensen är att den blev större än planerat och att det inte är värt så pass mycket arbete. Det finns större frågor som vi måste ta itu med.

fortsättning på nästa sida

Framför kameran Åsa Ohlsson, ordförande för Frilans Syd som driver ett samarbetsprojekt mellan det vitryska journalistförbundet BAJ. Tack vare samarbetet kunde Larysa Shchyrakov, bakom kameran, en av de mest trakasserade frilansjournalisterna i Vitryssland, och Volha Siakhovich, advokat vid det vitryska journalistförbundet, bjudas in som hedergäster på Nordic Freelance 2018.

Nordic Freelance-deltagarna från hela Norden fick inte bara höra om vitryska journalisters tuffa villkor, utan slöt även upp bakom ett upprop till den vitryska regeringen om att sluta förfölja sina journalister och istället låta dem utföra sitt arbete. Uppropet skrevs även under av Frilans Riks, NJ Frilans, den norska motsvarigheten, FreelanceGruppen, den danska motsvarigheten, SFJ, den finska motsvarigheten samt FAO, frilansande radio- och TV-journalister i Finland.

Uppropet, liksom bakgrunden, finns att läsa på: frilansriks.se/2018/09/16/statement-intensified-prosecution-of-freelance-journalists-in-belarus/

Foto: Göran Schüsseleder

Årets frilans och Årets redaktör

Priset Årets frilans, som delas ut till en medlem i samband med Frilans Riks årsmöte, består av ett års gratis företagsförsäkring sponsrat av Journalistförbundets samarbetspartner Gefvert Försäkringsmäklare samt 2 000 kronor i stipendium från det överskott som har blivit från den företagsförsäkring Journalistförbundets medlemmar har hos Gefvert.

Till Årets frilans 2018 valdes Petter Larsson, kulturjournalist. Till Årets redaktör valdes Maria Westin, projektledare på Svensk Medietext.

Jury 2019 består av frilansjournalisterna Göran Schüsseleder (sammankallande), Hans Månsson och Petter Larsson, Årets frilans 2018. Utöver nomineringarna letar juryn också efter värdiga pristagare i olika kanaler.

Bokslut (se sidorna 13–14)

Resultatrapport ÅRL

	Period	Accumulerat	Period fg år	
RÖRELSENS INTÄKTER				
Nettoomsättning				
3010	Medlemsavgifter	512 300,00	512 300,00	508 775,00
3044	Verksamhetsbidrag	427 000,00	427 000,00	427 124,97
3740	Öres- och kronutjämning	-4,32	-4,32	0,22
Summa nettoomsättning		939 295,68	939 295,68	935 900,19
Övriga rörelseintäkter				
3991	Nordic Freelance	338 776,41	338 776,41	5 435,00
3992	Sveriges Radio	21 318,00	21 318,00	21 318,00
3995	Övriga bidrag	0	0	0,00
Summa övriga rörelseintäkter		360 094,41	360 094,41	26 753,00
SUMMA RÖRELSENS INTÄKTER		1 299 390,09	1 299 390,09	962 653,19
RÖRELSENS KOSTNADER				
BRUTTOVINST		1 299 390,09	1 299 390,09	962 653,19
Övriga externa kostnader				
5010	Lokalhyra	0,00	0,00	-1 406,00
5460	Förbrukningsmaterial	0,00	0,00	-699,00
5800	Resekostnader	-77 220,32	-77 220,32	-70 918,00
5811	Kost och logi Sv	-17 677,00	-17 677,00	-10 805,00
5812	Lunch/ Fika/ Middag/ Dryck	-31 893,00	-31 893,00	0,00
5820	Seminariekostnader	-1 188,00	-1 188,00	0,00
5910	Annonsering	0,00	0,00	-40 000,00
5990	Övrig reklam	-2 710,50	-2 710,50	-4 821,50
6071	Representation, avdragsgill	-1 446,00	-1 446,00	-33 866,00
6110	Kontorsmaterial	0,00	0,00	-296,00
6250	Porto	-15,00	-15,00	0,00
6530	Redovisningstjänster	-38 158,00	-38 158,00	-39 866,00
6540	IT-tjänster	-1 926,00	-1 926,00	-78 301,49
6550	Klubb bidrag	-21 732,00	-21 732,00	-33 500,00
6570	Bankkostnader	-1 736,00	-1 736,00	-1 124,50
6590	Övr främmande tjänster	-2 688,00	-2 688,00	-1 250,00
6901	Konferenser och utbildningar	-389 701,74	-389 701,74	-10 278,31
6991	Övr avdr gill kostn	-4 947,94	-4 947,94	-50,00
6992	Övr ej avdr gill kostn	0,00	0,00	-2 298,00
Summa övriga externa kostnader		-593 039,50	-593 039,50	-329 479,80
Personalkostnader				
7010	Styrelsearvoden A-skatt	-524 342,25	-524 342,25	-439 656,25
7321	Skattefria trakt Sverige	0,00	0,00	-220,00
7331	Skattefri bilersättning	0,00	0,00	-2 183,00
7390	Övr kostnadsersättningar	-10,00	-10,00	0,00
7510	Arbetsgivaravgifter	-164 459,40	-164 459,40	-130 206,97

Resultatrapport ÅRL

	Period	Akkumulerat	Period fg år
7520 Arbetsgivaravg (nya pensionssystemet)	-298,57	-298,57	-3 117,61
Summa personalkostnader	-689 110,22	-689 110,22	-575 383,83
RÖRELSERESULTAT	17 240,37	17 240,37	57 789,56
Finansiella poster			
8314 Skattefria räntetäkter	139,00	139,00	16,00
8423 Rte kostn skattekonto	214,00	214,00	-181,00
Summa finansiella poster	353,00	353,00	-165,00
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	17 593,37	17 593,37	57 624,56
Årets resultat			
8999 Redovisat resultat	-17 593,37	-17 593,37	-57 624,56
Summa årets resultat	-17 593,37	-17 593,37	-57 624,56
SUMMA RÖRELSENS KOSTNADER	-1 299 390,09	-1 299 390,09	-962 653,19
BERÄKNAT RESULTAT	0,00	0,00	0,00

Balansrapport ÅRL

	Ing balans	Ing saldo	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Summa anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	0,00
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar				
1619 Övr fordringar hos anställda	3 810,00	3 810,00	-2 942,00	868,00
1630 Avräkn skatter och avgifter	-28 732,00	-28 732,00	-2 850,00	-31 582,00
1680 Övr kortfristiga fordr	16 000,00	16 000,00	-16 000,00	0,00
1684 Fordring hos leverantör	0,00	0,00	149,00	149,00
1790 Övriga förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	39 701,00	39 701,00	2 074,00	41 775,00
Summa kortfristiga fordringar	30 779,00	30 779,00	-19 569,00	11 210,00
Kassa och bank				
1920 PlusGiro	494 774,51	494 774,51	17 545,85	512 320,36
Summa kassa och bank	494 774,51	494 774,51	17 545,85	512 320,36
Summa omsättningstillgångar	525 553,51	525 553,51	-2 023,15	523 530,36
SUMMA TILLGÅNGAR	525 553,51	525 553,51	-2 023,15	523 530,36
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
2060 Eget kapital	-210 170,65	-210 170,65	-57 624,56	-267 795,21
2069 Årets resultat	-57 624,56	-57 624,56	40 031,19	-17 593,37
Summa eget kapital	-267 795,21	-267 795,21	-17 593,37	-285 388,58
Kortfristiga skulder				
2440 Leverantörsskulder	-30 037,00	-30 037,00	13 074,00	-16 963,00
2710 Personalens källskatt	-13 983,10	-13 983,10	-1 886,90	-15 870,00
2730 Lagstadgade sociala avgifter	-13 381,95	-13 381,95	-3 240,05	-16 622,00
2890 Övr kortfr skulder	-1 000,00	-1 000,00	1 000,00	0,00
2892 Skuld anställda	0,00	0,00	-1 000,00	-1 000,00
2920 Upplupna löner	-48 382,50	-48 382,50	3 933,75	-44 448,75
2940 Upplupna sociala avgifter och andra avgifter	-14 905,72	-14 905,72	940,72	-13 965,00
2990 Övr interimsskulder	-136 068,03	-136 068,03	6 795,00	-129 273,03
Summa kortfristiga skulder	-257 758,30	-257 758,30	19 616,52	-238 141,78
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-525 553,51	-525 553,51	2 023,15	-523 530,36
BERÄKNAT RESULTAT	0,00	0,00	0,00	0,00

Inkomna motioner

Motion 1

Om klimatpolicy flygresor

Journalistförbundets policy för resor är bland annat att flygresor ska klimatkompenseras och att flygresor inom Sverige ska undvikas. Även flygresor utomlands bör om möjligt undvikas, särskilt inom Europa till platser dit det går att åka tåg, båt eller buss. Till exempel bör det vara möjligt att ta tåget vid stipendieresor till europeiska länder.

Motionen föreslår:

- att Journalistförbundets policy att undvika flygresor inom Sverige utvidgas till att gälla även resor utomlands särskilt inom Europa till platser dit det går att åka tåg, båt eller buss. Det ska vara möjligt att välja att resa på annat sätt än med flyg.

Motionen antogs på Mellannorrlands frilansklubbs årsmöte i Östersund den 28 februari 2019.

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 1

Att minska flygandet är viktigt och varje onödig flygresor är en skam för både förbundet och den enskilda resenären. Det finns få saker som är så osolidariska som att förstöra världen för sina medmänniskor och det är fullt rimligt att ett fackförbund har en stram policy kring flygresor.

Just nu tar FS fram en resepolicy och där kommer de här frågorna att tas upp. Vi kan inte veta exakt hur ordalydelsen kommer att vara, men från Frilans Riks sida kan vi göra vårt bästa för att de ska bli så bra som möjligt. Det är så klart också viktigt att granska hur policyn tolkas och efterlevs i de enskilda fallen, alltså vilka tågresor anses vara möjliga och hur ser avvägningen ut när en resa bokas, och även det är något vi kan jobba för.

Så som motionen är skriven just nu är det dock lite otydligt vad som menas:

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att motionen anses besvarad
- att årsmötet skickar en motion till FS med innebörden att en resepolicy bör
 - 1) Ge utrymme för att välja tåg/buss vid stipendieresor.
 - 2) Slå fast att tåg/buss är att föredra vid alla resor om det inte finns synnerliga skäl för att välja flyg.

Frilans Riks styrelse den 12 mars 2019

Motion 2

Om informationskampanj upphovsrätt och företagsvillkor

En försäljningsmodell för frilansjournalister är att sälja upplåtelse av upphovsrättsligt skyddat material. En förutsättning för att vi ska kunna upprätthålla den försäljningsmodellen är att vi själva vet vad upphovsrätt är och hur den fungerar. Om vi kan mer om upphovsrätt blir vi bättre på att försvara oss mot fulavtal. Samtidigt är de anställda journalister som vill att vi ska skriva under fulavtalen dåligt insatta i företagandets villkor. De behöver lära sig mer om det.

Motionen föreslår:

- att en intern informationskampanj drivs inom Journalistförbundet, i första hand om upphovsrätt och i andra hand om företagandets villkor, samt att information om upphovsrätt och företagande blir återkommande punkter på förbundets kurser.

Motionen antogs på Mellannorrlands frilansklubbs årsmöte i Östersund den 28 februari 2019.

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 2

Enligt kansliet informeras det på alla grundkurser och kurser om såväl frilansavtalet som upphovsrätten. På frilanskurserna kanske det även borde informeras mer om LAS och MBL, för det är vi frilansar ganska dåliga på. Oavsett gäller det att prioritera de viktigaste frågorna för att hinna med allt. Viktigt att tänka på i sammanhanget är att kurserna är för förtroendevalda vilket innebär att de flesta medlemmarna inte går på dessa kurser.

När det gäller förbundets kansli är de mycket kunniga vad gäller frilansfrågorna. Och tack vare Frilansjouren har såväl upphovsrätten som företagandets villkor fått en extra bevakning och omsorg där.

Därmed inte sagt att det informeras tillräckligt. Långt ifrån bevisligen. För att nå ut till alla berörda, såväl inköpare som säljare av frilansmaterial skulle förbundet kunna ha en informationskampanj via sin medlemstidning Journalisten. (Inte bara gällande frilansens villkor, utan även vikariens, den bemanningsanställdes och anställdes. Allt enligt samma båt-tänket, men också då journalisters arbetsformer ändras allt mer och då är det viktigt att veta vad som gäller.)

Ett annat sätt för förbundet att informera vore exempelvis genom att skicka en enkät till uppköparna där de kan svara på om de betalar de anställda enligt kollektivavtalet och frilansarna enligt frilansrekommendationen. Just en sådan enkät har Frilans Riks kämpat i flera år att få igenom. Utöver att nå ut med information och hänvisa till avtal är det viktigt att även frilansarnas verklighet kartläggs för att kunna deras denna fackliga kamp.

Nämnda utmaningar tas upp i den nya förenklade frilansstrategin som hela förbundet ska arbeta efter från och med sommaren när den väntas bli klar.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att anse motionen besvarad.

Frilans Riks styrelse den 12 mars 2019

Motion 3

Om att kombinera journalistiska uppdrag med andra uppdrag

Många frilansande journalister tar idag andra uppdrag än rent journalistiska. Det kan handla om till exempel informationstexter för universitet och myndigheter eller content för kundtidningar. SJF har även vid förbundskongressen 2018 beslutat att vidga medlemskriteriet och välkomna den som arbetar med "journalistiska och/eller andra redaktionella arbetsuppgifter".

Men risken finns att vissa uppdrag kan äventyra ens trovärdighet som journalist och undergräva förtroendet för journalistiken i stort. I dagsläget finns inga regler att följa, utan den enskilda journalisten får försöka använda eget omdöme och sin inre moraliska "kompass" i valet av olika uppdrag och hur transparent en är om olika yrkesroller. De yrkesetiska reglerna ger inte tillräcklig vägledning om detta.

Styrelsen för föreningen Sveriges medicin- och vetenskapsjournalister har identifierat ett behov av vägledning för våra medlemmar när det gäller att kombinera journalistik med andra typer av uppdrag. Vi tror att frågeställningen är aktuell även för andra frilansande journalister.

Syftet är att uppmärksamma till exempel vilka intressekonflikter som kan uppstå, vilka uppdrag som kan äventyra vår trovärdighet, vilka uppdrag som inte går att kombinera med journalistik och vilken transparens kring de olika yrkesrollerna som uppdragsgivare och allmänhet bör kunna förvänta sig av journalisten.

Vi yrkar därför att årsmötet beslutar:

- att Frilans Riks skapar en vägledning med konkreta råd samt gärna en checklista ("det här behöver du tänka på för att skydda journalistiken och bevara din trovärdighet som journalist" med konkreta exempel).
- att Frilans Riks ordnar diskussionskvällar, seminarier eller kurser för medlemmarna utifrån nämnda vägledning.
- att Frilans Riks utreder om det vore rimligt att skapa specifika råd för journalister med olika inriktning – till exempel för vetenskapsjournalister, utifrån de typer av uppdrag som är aktuella för den som i huvudsak rapporterar om forskning – och i så fall skapar även sådana specifika vägledningar.

Stockholm 2019-02-26

Styrelsen för Sveriges medicin- och vetenskapsjournalistergenom Natalie von der Lehr, ordförande Inna Sevelius

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 3 (hittas efter motion 4)

Motion 4

Om tillägg i yrkesetiska reglerna

Sedan den 1 januari 2019 kan en person bli medlem i Journalistförbundet även om hen bara delvis jobbar med journalistiska arbetsuppgifter, och det blir allt vanligare att inte minst frilansar tar icke-journalistiska uppdrag till exempel inom kommunikation eller content marketing för att klara sin försörjning.

Enligt förbundets stadgar (§3, mom 1) har man journalistiska arbetsuppgifter om man "självständigt framställer, väljer, bedömer eller bearbetar redaktionellt material för mediers räkning".

På förbundets hemsida står det att "En stark journalistisk integritet är avgörande för trovärdigheten för dig som journalist. Journalister som är medlemmar i Journalistförbundet förbinder sig att följa de yrkesetiska reglerna."

Både enskilda journalisters trovärdighet och journalistikens trovärdighet i stort kan äventyras när journalister arbetar med andra saker parallellt, inte minst om det är inom kommunikation eller reklam. Ändå innefattar inte de yrkesetiska reglerna något om hur dessa personer ska förhålla sig till sådana situationer och intressekonflikter som kan uppstå.

Eftersom det är de yrkesetiska reglerna man förbinder sig till när man blir medlem i Journalistförbundet bör de kompletteras med nya regler som tydliggör vad som krävs av journalisten för att i möjligaste mån upprätthålla integritet och trovärdighet om hen också har andra parallella jobb.

Utöver nya yrkesetiska regler skulle det kunna tydliggöras i de befintliga reglerna att presskortet och professionstiteln journalist endast får användas i samband med det journalistiska arbetsutövandet.

Jag yrkar därför på att årsmötet beslutar:

- att Frilans Riks, och eventuella andra berörda distrikt, tillsammans med Yrkesetiska nämnden tar fram förslag på kompletterande yrkesetiska regler kopplade till situationen då medlemmar inom ramen för sitt yrkesliv blandar journalistiska arbetsuppgifter med icke-journalistiska.

Stockholm, 2019-02-27

Kajsa Skarsgård, frilansjournalist

journalist@kajsaskarsgard.se

+46 704 623 410 / +1 541 740 2086

www.kajsaskarsgard.se

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 3 och 4

Tack för två intressanta och viktiga motioner som tar upp brännande ämnen i tiden. Ämnen som skapar diskussion inte bara bland frilansjournalister utan journalister generellt om hur vi ska förhålla oss till andra uppdrag än rent journalistiska, och hur vi ska ställa oss till uppdrag inom content och natives. Företeelser som påverkar vår journalistiska trovärdighet, likaväl som de påverkar läsarnas, tittarnas och lyssnarnas tillit till oss journalister.

Behovet av att, som motionärerna skriver, skapa en "vägledning", eller ta fram "kompletterande yrkesetiska regler" riktade till journalister debatteras allt oftare. En diskussion Frilans Riks välkomnar. Men motionernas att-satser är inget Frilans Riks kan fatta beslut om eftersom vi inte äger frågorna om yrkesetik, det uppdraget har Journalistförbundets Yrkesetiska nämnd (YEN).

Vidare kräver den demokratiska ordningen i förbundet att förbundsstyrelsen bestämmer om en vägledning sådan den föreslås i motionen; liksom det för kompletterande yrkesetiska regler krävs ett kongressbeslut.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att avslå första att-satsen i motion 3, liksom att-satsen i motion 4;
- att ändra andra att-satsen i motion 3 till: att Frilans Riks uppmanar Journalistförbundet Frilans att ordna diskussionskvällar, seminarier eller kurser för medlemmarna utifrån frågor som väcks i motion 3 och 4;
- att Frilans Riks sammanställer motion 3 och 4 till en motion som skickas till Förbundsstyrelsen med uppmaningen att ge Yrkesetiska nämnden i uppdrag att dels arbeta fram en etisk vägledning i motionernas anda, dels utreda om specifika råd behöver tas fram för journalister med olika inriktning;
- att YEN i sitt arbete med att ta fram en etisk vägledning tillåts arbeta självständigt, överlägga med de personer och instanser som nämnden anser lämpliga, och skicka förslaget på remiss om nämnden anser att det behövs.

Frilans Riks styrelse den 12 mars 2019

Motion 5

Om fakturerings tjänst för frilansjournalister

Mycket tyder på att det finns allt fler som frilansare inte driver sin verksamhet genom eget företag utan som a-skattare. Särskilt verkar detta gälla unga frilansare som är på väg att etablera sig. Av allt att döma är det många av dem som anlitar faktureringsbolag av typen Frilans Finans. Det är problematiskt på flera sätt, och Frilans Riks styrelse skulle därför vilja att förbundet utreder möjligheterna att förbundet själv erbjuder en liknande fakturerings tjänst till medlemmarna.

Finländska journalistförbundet driver en tjänst av detta slag, kallad Mediakunta (Medielaget på svenska), som Frilans Riks på uppdrag av årsmötet 2018 har tittat närmare på. Kort kan sägas att den verksamheten, som drog igång 2017, bygger på att medlemmarna är anställda av Mediakunta som därmed åtar sig arbetsgivarskyldigheterna. Anslutningsavgiften är 99 euro (ej återbetalningsbar) och utöver det betalar medlemmen en avgift på 8 procent av de arvoden som bolaget fakturerar för medlemmens räkning. Arvodet betalas sedan ut i form av lön från Mediakunta två gånger i månaden.

Mediakunta erbjuder också en del andra tjänster, som marknadsföring, uthyrning av arbetsutrustning, nätverkande och kurser. En del av det sköts ju i Sverige idag av Journalistförbundet Frilans (Servicebolaget).

Mediakunta är icke-vinstdrivande. Antalet medlemmar är runt 200, motsvarande drygt tio procent av de 1800 frilansare som hör till finländska journalistförbundet.

I Sverige erbjuder Teaterförbundet och Musikerförbundet sina medlemmar liknande typer av fakturerings tjänster. Frilans Riks menar att en fakturerings tjänst i förbundets regi skulle kunna vara användbar och attraktiv för de frilansare som idag använder Frilans Finans och liknande tjänster. Vi föreställer oss att tjänsten skulle kunna locka yngre personer och få dem att vilja bli medlemmar. En rekryteringssatsning, med andra ord.

Men det finns också komplicerade frågor som behöver besvaras. Skulle tjänsten drivas som fristående bolag eller som en del av Journalistförbundet Frilans? Skulle både a-skattare och F-skattare erbjudas tjänsten? Hur påverkas möjligheterna till a-kassa? Hur samspelar en sådan tjänst med konkurrenslagstiftningen?

Frilans Riks föreslår därför:

- att årsmötet skickar motionen till förbundsstyrelsen för att vidare utreda möjligheterna att starta en fakturerings tjänst.

Frilans Riks styrelse den 12 mars 2019.

Motion 6

Om journalistiska principer för en hållbar avtalsmarknad

Svenska Tecknare har skapat "15 principer för en hållbar avtalsmarknad (klickbar länk)", en lista på avtalsrelaterade punkter som utgår från deras mallavtal. Listan syftar alltså inte till att ersätta de juridiskt bindande avtal som deras organisation tagit fram, utan beskrivs som "en lättförståelig sammanfattning, en checklista".

Den kan sägas fylla tre funktioner:

1. den åskådliggör och förklarar grunderna i de avtal organisationen tagit fram utan att frilansaren själv behöver studera och uttyda en längre text av juridiskt slag. På det sättet blir principerna bakom avtalet enkelt synliggjorda för medlemmarna
2. att presentera ett flersidigt juridiskt dokument vid en första kontakt med en uppdragsgivare kan i vissa fall betraktas som antagonistiskt, speciellt om uppdraget är av en begränsad omfattning. Risken är att medlemmarna istället helt avstår från att ingå ett skriftligt avtal. En principlista av ovanstående slag kan därför fungera som en slags halvvägslösning. Det är troligt att en uppdragsgivare som accepterar grundprinciperna också godkänner avtalet i sin helhet
3. principerna är så pass enkelt formulerade och har ett så pass högt läsvärde att de kan fylla en retorisk funktion. Även den som inte är part i frågan kan hålla med om rimligheten i dessa principer. Att regelmässigt publicera listan i samband med olika utskick och uppmana medlemmarna att skriva ut den och sätta upp den på sina arbetsplatser (eller regelmässigt infoga den i en mejlkonversation) gör att man kan nå ut till en större grupp människor och visa hur organisationen profilerar sig. Det är att betrakta som såväl opinionsbildande arbete som en subtil form av medlemsrekrytering.

Därför yrkar vi på:

- att motionen skickas vidare till Frilans Riks årsmöte.
- att Frilans Riks gör motionen till sin egen och skickar den vidare till SJFs förbundsstyrelse.

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 6

Journalistiska principer för en hållbar avtalsmarknad är en viktig fråga. Motionärerna framhåller att Svenska Tecknares "15 principer för en hållbar avtalsmarknad" även skulle kunna fungera vägledande för oss frilansjournalister.

Sedan fem år finns frilansstrategin som förbundet tagit fram. Den har kritiserats för att vara både för lång och språkligt byråkratisk, men är samtidigt just en checklista för en hållbar avtalsmarknad. Under hösten har frilansstrategin nu omarbetats, komprimerats och utifrån synpunkter från Frilans Riks gjorts just så lättförståelig som motionärerna efterlyser.

Den uppdaterade frilansstrategin ska vara klar och publicerad till sommaren. Vi bör därför invänta den nya frilansstrategin och bedöma den innan vi tar oss an arbetet med att ta fram ytterligare ett dokument med principer för en hållbar avtalsmarknad.

Dessutom finns redan andemeningen i många av principerna i vår frilansrekommendation.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att anse motionen besvarad
- att föreslå Journalistförbundet Frilans att inspireras av Svenska Tecknares 15 principer vid nästa revidering av frilansrekommendationen.

Frilans Riks styrelse den 12 mars 2019

Motion 7

Om en utvärdering av Frilansrekommendationen och Frilanskalkylatorn

Hur fungerar Frilansrekommendationen och Frilanskalkylatorn för medlemmarna i praktiken? Vi har noterat att arvodena hos många uppdragsgivare sänkts, dessutom att det numera i en förhandlingssituation när vi ska sälja vårt arbete, även ofta handlar om upphovsrätten och vår framtida rätt till vårt material. Vi undrar om de verktyg, som Frilanskalkylatorn eller Frilansrekommendationen tillhandahåller, räcker när vi ska prissätta vårt material.

Vi vill att Journalistförbundet gör en inventering och en analys av hur dessa verktyg används, samt tar fram statistik över vad frilansmedlemmarna tjänar i genomsnitt per år. Med sådana kunskaper som underlag tror vi att det kan bli lättare att lämna tips och råd till medlemmarna om hur de ska agera för att bli mer lönsamma i framtiden.

Vi vill även att SJF utreder och undersöker om Frilanskalkylatorn och Frilansrekommendationen är ett bra redskap för frilansare, eller om ytterligare hjälpmedel behövs vid förhandlingar med uppdragsgivare om ersättning för journalistiskt material.

Vi yrkar på:

- att motionen skickas vidare till Frilans Riks årsmöte
- att Frilans Riks gör motionen till sin egen och skickar den vidare till SJFs förbundsstyrelse.

Styrelsen för Mälardalens frilansklubb

Monica Atterberg, Marja Beckman, Ylva Berlin, Beata Hansson, Ronnit Hasson och Susanna Kumlien

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 7

Frilansrekommendationen och frilanskalkylatorn är väl beprövade sedan flera år tillbaka och ytterligare en analys, inventering eller utredning av dessa verktyg känns i dagsläget inte nödvändig. Kent Werne har nyligen sluffört en stor utredning. Andra hjälpmedel finns, t ex Arvodessguiden, och utvecklas ständigt inom förbundets verksamhet. Styrelsen vill gärna genomföra en undersökning över hur mycket Frilanskalkylatorn används.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att anse motionen besvarad.

Motion 8

Om att inventera av vilka kvalifikationer uppdragsgivare efterfrågar

Under de senaste decennierna har arbetsförhållandena för frilansjournalister drastiskt försämrats. Många tidningar har lagts ner på grund av dålig ekonomi. Arvodena har dumpats och mediebolagen har slagits samman. Det är vanligt med krav på att få publicera frilansjournalisters material i flera medier utan extra ersättning.

Eftersom papperstidningarna förlorat sin position och annonsmarknaden söker nya plattformar så krävs ny teknik. Förväntningarna på vad det är man ska kunna som journalist har ändrats. Många journalister arbetar idag med flera olika uppgifter samtidigt, som text, ljud, foto, film, web, sociala medier, bloggar, podcast etcetera – uppgifter som tidigare var uppdelade på flera olika personer, med olika bakgrund och utbildning.

Detta innebär en allt kärvare arbetsmarknad för journalister, som enbart har kunskap om ett format, samt leder till svårigheter att enbart försörja sig på intäkter från frilansjournalistik.

Hur ska vi rusta oss inför kraven från en ny mediavärld, hur kan journalistutbildningarna ändras? Kan Journalistförbundet göra en inventering av hur marknaden ser ut, så att medlemmarna får större möjligheter att leva på enbart journalistiskt arbete?

Vad vill uppdragsgivarna ha och vad är de beredda att betala för? En grundläggande studie av detta vore önskvärt, kanske i samarbete med Arbetsförmedlingen.

Därför yrkar vi på:

- att motionen skickas vidare till Frilans Riks årsmöte
- att Frilans Riks gör motionen till sin egen och skickar den vidare till SJF:s förbundsstyrelse
- att SJF:s förbundsstyrelse gör en inventering av vilka nya kvalifikationer uppdragsgivarna efterfrågar av frilansjournalisterna och vad uppdragsgivarna är villiga att betala för.

Styrelsen för Mälardalens frilansklubb

Monica Atterberg, Marja Beckman, Ylva Berlin, Beata Hansson, Ronnit Hasson och Susanna Kumlien

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 8

Arvodessdumpning och upphovsrättsfrågan har vi prioriterat under det senaste verksamhetsåret, det är viktiga frågor. Frilans Riks styrelse har arbetat med att bilda nätverk för frilansare på TT, SR, Lärarförbundet och Mediehuset Grönt. Frilansare har deltagit i undersökningar och bidragit till insamling av information i ovannämnda frågor. Undersökningen har bidragit till eventuell förhandling mellan förbundet och uppdragsgivare och på så vis kan vi påverka.

En statistik över vad frilansmedlemmarna tjänar i genomsnitt per år gjorde Kent Werne i sin rapport Frihetens pris. Det tror Frilans Riks styrelse också är ett viktigt verktyg för att driva frilansarnas frågor och något vi ser som viktigt att återkommande göra och kommer att driva i vårt arbete för bättre frilansvillkor; och skulle därmed kunna vara just det "bra redskap för frilansare" som motionärerna efterlyser.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att anse motionen besvarad.

Frilans Riks styrelse den 12 mars 2019

Motion 9

Om samverkansarbete mellan arbetsplatsklubbar och frilansklubbar

Okunskapen hos arbetsplatsklubbar om frilansarnas arvoden och villkor är generellt fortsatt stor. Det är erfarenheter vi har dragit genom samtal och möten med arbetsklubbar och det är något som vi som frilansfackliga tycker är oroande och anmärkningsvärt. Det är också viktigt att Journalistförbundet, som är ett yrkesförbund för samtliga journalister oavsett anställningsform, lyfter hur de anställdas villkor hänger ihop med frilansarnas villkor – oskäligen frilansarvodena (vilket blir

billigt för uppdragsgivaren) innebär ökad risk för färre antal anställda.

Journalistförbundets olika delar har på åtskilliga sätt arbetat med upplysning, information och kommunikation kring det här temat under lång tid. Ett sådant strukturerat arbetssätt för ett antal år sedan fick namnet Solidaritetskampanjen och var ett organiserat sätt för arbetsplatsklubbar, frilansklubbar och förbundet centralt, ofta genom FS-ledamöter, att träffas för att:

- kartlägga hur stort anlitande av frilansar var på respektive arbetsplatse
- skaffa sig en bild av arvodering och andra villkor för de frilansar som anlitas
- hitta sätt att arbeta för en förbättring

Det arbetet gjordes runt om i landet och såg lite olika ut – ibland samlades flera förtroendevalda kring medier inom ett geografiskt möte, ibland träffades man runt en enskild uppdragsgivare. Arbetet rann efter något år ut i sanden och annat arbete prioriterades. Frilans Riks startade sedan arbetet "I samma båt" där bland annat ett lyckat möte hölls i Malmö 2014 med arbetsplatsklubbar och FS.

Bristen på långsiktigt samarbete kvarstår dock och blir allt mer besvärande för ett förbund som organiserar journalister oavsett anlitandeform. Vi anser inte att förbundet som helhet har hittat ett bra sätt att bibehålla detta arbete som en naturlig och integrerad del av verksamheten.

Frilans Syd skulle självklart vara med och arbetar aktivt i ett sådant arbete. Det är dock orealistiskt att frilansar maktar med att organisera, mobilisera och hålla liv i ett sådant arbete på egen hand. Detta är ett arbete för Journalistförbundets alla delar tillsammans.

Vi yrkar därför:

- att FS ger uppdrag åt kansliet att i samarbete med andra relevanta delar av förbundet arbeta fram ett strukturerat samverkansarbete mellan arbetsplatsklubbar, frilansklubbar och förbundet centralt för att stärka och medvetandegöra frilansarnas villkor och position och därmed också värna de anställdas arbeten och villkor
- att Frilans Riks årsmöte ställer sig bakom denna motion och att den sedan skickas vidare till förbundsstyrelsen.

Motion från Frilans Syds årsmöte den 27 februari 2019.

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 9

Inom Journalistförbundet är vi alla rörande överens om att rättvisa villkor för frilansar är lika viktigt för både anställda som för frilansar. Det har framhållits vid otaliga tillfällen. Men ute på arbetsplatsklubbarna så kommer till syvende och sist de egna anställda medlemmarna alltid i första rummet. Visst förstår man att på lång sikt så förlorar även de fast anställda medlemmarna både i lön och kanske till och med sina jobb om arbetsgivare kan välja att använda underbetalda frilansar istället för att anställa och på så sätt pressa sina kostnader.

Strukturerna inom Journalistförbundet på lokal, och även på nationell, nivå är fortfarande i hög grad anpassade för anställda. Det fackliga arbetet är i hög utsträckning organiserat och strukturerat för att arbeta med de avtal och lagar som finns för anställda journalister. Frilansfrågorna ramlar då oftast bort, eftersom deras arbetsvillkor inte tas tillvara genom kollektivavtal och de lagar som skyddar de anställda.

Motionären lyfter fram det faktum att både Frilans riks och klubbarna under åren gjort en mängd försök till samarbete med arbetsplatsklubbarna. Men eftersom arbetet inte lett till några upparbetade strukturer så har bra initiativ ofta runnit ut i sanden när en ny styrelse eller nya personer tillträtt, eller så har man börjat om med samma arbete igen.

Det har inte heller alltid funnits någon tydlig ansvarsfördelning mellan förbundet, sektionerna och Frilans Riks, ibland har vi nog passat bollen till varandra i hopp om att någon annan ska ta sig an frågan.

I den nya Frilansstrategin finns tydligt angett vilka – från enskild medlem till förbundet och kansli – som har ansvaret för vad. Däremot behöver vi fortfarande inom förbundet tydligare arbeta fram hur det praktiska arbetet ska gå till. Vi har egentligen inte kommit längre med dessa frågor sedan vi drog igång Solidaritetskampanjen och senare.

Vi sitter i samma båt.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen.

Frilans Riks styrelse den 12 mars 2019

Rapporter

Försäkringskommittén

Journalistförbundet och Gefvert AB, samt vid behov försäkringsgivarrepresentant, träffas vanligtvis två gånger om året i en försäkringskommitté. Försäkringskommittén fattar även beslut om användande av överskott. Under Frilans Riks verksamhetsår har bara ett möte hållits

Försäkringskommitténs uppgift är att utveckla och förbättra försäkringsprodukterna som erbjuds Journalistförbundets frilansmedlemmar. Detta görs genom lyhördhet gentemot medlemmar, förbundet och försäkringsmäklare Gefvert AB. Kommitténs uppgift är även att gå igenom resultat och skadeutveckling, bedöma skador avseende missnöjda medlemmar och överklagade skador.

Representanter under verksamhetsåret: Johan Lif, Journalistförbundet, Göran Schüsseleder, Frilans Riks, Victoria da Silva, Servicebolaget, Mats Gefvert, Gefvert (vd), Bo Göran Persson, Gefvert (reg försäkringsförmedlare).

Arvodesguiden

Arvodesguiden är nu överlämnad till Servicebolaget efter att ha genomgått ett omfattande renoveringsarbete genom en extern konsult, både av säkerhetsskäl och för bättre funktionalitet. Till detta användes för ändamålet särskilt avsatta 60 000 kr (plus moms). I samband med renoveringen har ansvaret flyttats från Frilans Riks till Journalistförbundets kansli, som tar alla fortsatta kostnader.

I Arvodesguiden kan frilansar fortlöpande dela med sig av sina arvoden för olika sorters uppdrag. Under 2018 kom den nya versionen på plats, vilket innebär bland annat detta:

- Det är samma fylliga innehåll, med rapporter om uppdrag för nästan 800 olika kunder
- Den ligger innanför samma inloggning som resten av sjf.se
- Det är enklare och tydligare att rapportera och bättre anpassat för olika typer av journalistik
- Det går att se utförlig statistik om dina egna gjorda uppdrag – till exempel vilka av dina kunder som är mest lönsamma, samt över hur ditt eget snittarvode har utvecklats över tid
- Du kan även rapportera jobb du har tackat nej till för att arvodesförhandlingen strandat (på grund av för lågt bud från kunden)
- Du kan rapportera och se information kring huruvida en kund tillämpar oskäligen avtal.

Just nu, i februari 2019, utvecklas verktyget för att kunna se användarstatistiken. Därför finns ingen aktuell data på antal användare och rapporter under 2018 tillgänglig ännu.

Styrgruppen är numera en referensgrupp och tanken är att kansliet ska stämma av med dem en gång per år.

Servicebolaget

2018 var ett händelserikt år för Servicebolaget. Bland annat berördes bolaget av en organisationsförändring, fick ny hemsida och kansliet genomförde flera nya typer av aktiviteter som de inte gjort tidigare. Nedan följer de sex viktigaste sakerna som hände under 2018.

Ny organisation

Servicebolaget ingår numera under den del av Journalistförbundet som kallas Journalistförbundet Frilans. Det innebär egentligen ingenting rent praktiskt för bolaget i den dagliga verksamheten mer än att namnet Servicebolaget inte används utåt mot medlemmarna längre eftersom det namnet skapade förvirring. Många medlemmar förstod helt enkelt inte att bolaget var en del av förbundet. Tanken med den nya organisationen är att det ska bli lättare för medlemmarna att förstå vad de får ut av sin serviceavgift och sin medlemsavgift.

Ny hemsida

I maj fick Journalistförbundet – och därmed Servicebolaget – en ny hemsida. En stor mängd texter och även ämnen som daterats betänkligt rensades ut och i princip allt material som i dag ligger på sjf.se/frilans är nyskrivet. Arbetet med hemsidan har tagit mycket tid och det är en fortsatt process.

Utökad jour

I samband med lanseringen av den nya hemsidan förlängdes Servicebolagets jour till två timmar istället för en och fick också ett nytt namn: Frilansjouren. Precis som tidigare är jouren öppen tisdag till fredag. Det nya tydligare namnet och den ökade marknadsföringen har gett resultat. Antalet samtal och mejl har ökat stadigt och det är inte ovanligt av jouren i dag får lika många frågor på en dag som man tidigare fick på en vecka.

Övertagande av verktyg

Under året har Servicebolaget efter styrelsebeslut tagit över ansvaret och driften (ej kostnad) av de båda frilansverktygen Arvodesguiden och Frilanskalkylatorn. Detta för att man bedömt att frilanskompetensen på kansliet är störst hos Servicebolagets personal och att det är naturligt att de personer som har flest frilanskontakter sköter och kan utveckla dessa två verktyg. Båda verktygen är fortsatt populära och kan nu användas mer integrerat i bolagets arbete för att stötta sina frilansar.

Nya typer av aktiviteter

Under 2018 har bolaget testat en del nya aktiviteter för att marknadsföra sig och försöka locka till sig nya betalande kunder. På tre orter – Malmö, Göteborg och Stockholm – har bolaget arrangerat evenemanget "Kom igång som frilans" där målgruppen varit nya frilansar samt studenter. Arrangemangen har genomförts i samarbete med de lokala klubbarna och lockat många besökare.

I november genomförde bolaget också en temadag i Stockholm om pensioner och försäkringar. Medlemmar kunde delta både på grupp föreläsningar och få enskild rådgivning. I december bjöd bolaget in medlemmar på ett glöggmingel till kansliet för att berätta om vår verksamhet och få in tips och synpunkter på vår verksamhet.

Digital kursanmälan

Ytterligare en stor förändring skedde under året. Tidigare har kansliet personal tagit emot alla kursanmälningar via mejl och sedan fört in uppgifter manuellt i Excel-filer. Detta är det nu slut med, eftersom anmälningarna sedan i september sker digitalt via hemsidan. Mottagandet har till allra största del varit positivt, även om del medlemmar till en början hade svårt att använda anmälningsfunktionen på rätt sätt.

Kursverksamheten

Följande kurser hölls under 2018:

DATUM	KURSNAMN	ORT	ANTAL	BETYG
25 och 30 januari	Nybörjarkurs i Hindenburg	Webb	8	4,0
1 och 6 februari	Fortsättningskurs i Hindenburg	Webb	8	5,0
6 februari	Skriva resejournalistik	Webb	32	4,2
6 mars	Hat och hot mot journalister	Malmö	7	4,0
13 mars	Sälj ditt material vidare	Webb	30	4,4
21 mars	Håll kurs i Adobe Connect	Webb	7	3,0
9 april	Skatter och avdrag	Stockholm	5	4,3
20 april	Skatter och avdrag	Webb	17	4,2
25 april	Intro t. tidkodning i undertextning	Webb	11	
26 april	GDPR för frilansjournalister	Webb	44	
16 maj	Få igång säljet	Stockholm	9	4,4
30 maj	Introduktion till kriminaljournalistik	Stockholm	12	4,1
11 september	Få igång säljet	Webb	34	4,3
15 september	Digitalt självförsvar	Malmö	5	3,5
24 september	Introduktion till kriminaljournalistik	Webb	22	4,0
10 oktober	Wikipedia – så funkar det	Webb	17	4,3
23 oktober	Tio saker journalister bör veta om juridik	Stockholm	21	3,6
15 november	Ta bilder som berör	Webb	38	4,5
21 november	Grävjournalistikens ABC	Göteborg	10	4,7
22-23 november	Rörlig bild för fotografer	Stockholm	6	4,0
11 december	Inspirationsföreläsning Åke Ericsson	Stockholm	10	
13 december	Så bevakar du EU-valet	Webb	8	3,7

Intresset för kursutbudet var fortsatt högt under 2018 och lockade sammanlagt 361 personer, vilket är några personer fler än förra året. Detta trots att vi under året arrangerade 22 kurser jämfört med 26 under 2017. En kurs blev tyvärr tvungen att ställas in på grund av för lågt intresse: Hat och hot mot journalister, Göteborg 7 mars.

Kurserna har haft ytterligare ca 50 anmälda som antingen avanmält sig i tid, det vill säga senast två veckor före

kursdatum, eller uteblivit på grund av egen sjukdom eller vård av sjukt barn.

Servicebolaget arrangerade fyra betalkurser under 2018: Nybörjarkurs i Hindenburg, Fortsättningskurs i Hindenburg, Introduktion till tidkodning i undertextning samt Rörlig bild för fotografer. Vår erfarenhet är dock att det inte är helt lätt att locka folk till kurser med avgift, trots att priserna ligger mycket lågt jämfört med liknande kurser som anordnas av andra aktörer.

Styrelsen

Styrelsen har under verksamhetsåret 2018 haft följande sammansättning:

Jonas Nordling, Förbundsstyrelsen (FS)	ordförande
Agnes Arpi, Frilans Riks (FR)	ledamot
Göran Schüsseleder, FR	ledamot
Henrik Simonsen, FR	suppleant
Marie Blomgren, FS	ledamot t o m 2018-05-29
Eduard Pröckl, FS	ledamot t o m 2018-05-29
Natacha López, FS,	ledamot t o m 2018-05-29
Carl-Magnus Höglund, FS	suppleant t o m 2018-05-29
Ann Johansson, FS	ledamot fr o m 2018-05-30
Gert Lundstedt, FS	ledamot fr o m 2018-05-30
Katarina Bjärvall, FS	ledamot fr o m 2018-05-30
Ulrika Hyllert, FS	suppleant fr o m 2018-05-30
Ragnar Forsén	personalrepresentant
Hans Zillén	förtroendevald revisor
Thomas Lönnström, EY	auktoriserad revisor t o m 2018-05-29
Veronica Carlsson, PwC	auktoriserad revisor fr om 2018-05-30

Styrelsens kursutskott

Agnes Arpi, Frilans Riks	ledamot
Göran Schüsseleder, Frilans Riks	ledamot
Henrik Simonsen, Frilans Riks	suppleant

Personal i bolaget

Servicebolaget har under året haft två anställda på 1,6 tjänster.

Victoria da Silva på heltid, huvudsakligen som frilansrådgivare och Elisabet Wahl, 60 procent, huvudsakligen med administration och utveckling av kursverksamheten.

Johan Lif, förhandlingschef på Journalistförbundet är verksamhetschef på Servicebolaget.

Kursutskottet

För att enklare få in synpunkter från frilansklubbar och frilansmedlemmar finns det ett kursutskott. Utskottet är kopplat till Servicebolaget, det bolag som sköter delar av Journalistförbundet Frilans verksamhet. Det är Frilans Riks som utser dessa representanter och i dagsläget sitter Agnes Arpi och Göran Schüsseleder med som ordinarie ledamöter i utskottet. Henrik Simonsen är suppleant.

Kursutskottets uppgift är förutom att förutom att samla in kursförslag också att diskutera på ett mer generellt plan vilken inriktning kursverksamheten ska ha. Vanligtvis brukar det vara två möten per verksamhetsår. Detta blev det bara ett, men en ett längre som hölls den 4 februari i Stockholm. Inbjudna var Leo Wallentin från J++ som berättade om digital journalistik och Bengt Littorin som pratade om möjligheter kring digital utbildning. Samtalen inspirerade till såväl spännande kurser som kursmöjligheter och kommer att visa sig i framtida kursutbud!

Styrelsens verksamhetsplan

2019–2020

Inledning

Frilans Riks är Journalistförbundets riksklubb för frilansare. Styrelsens uppgift är att samordna frilanssektionernas samarbete och stötta deras ansträngningar att bevaka frilansmedlemmarnas intressen; liksom att enligt Frilansstrategin och tillsammans med sektionerna och kansliet arbeta direkt för enskilda medlemmar.

Styrelsen bevakar också frilansarnas och sektionernas intressen genom förbundsstyrelsen, Journalistförbundet Frilans, och rikspolitiskt.

För att kunna kraftsamla och åstadkomma resultat gör Frilans Riks styrelse en prioritering av arbetsuppgifterna utifrån vad som bäst samordnas på nationell nivå. Arbetet görs sedan i samarbete med kansliet och i form av till exempel lobby- och kampanjarbete, och genom befintliga nätverk. Viktiga verktyg i arbetet är, utöver Frilansstrategin, även Frilanskalkylatorn, Frilansrekommendationen, Frilansavtalet, Arvodesguiden och medlemsinformation.

Under verksamhetsåret 2019–2020 prioriterar styrelsen rekrytering och organisering, upphovsrätt och arvoden.

Rekrytering/organisering

Andelen frilansmedlemmar i förbundet ligger stabilt, och det bör finnas en stor rekryteringsmöjlighet. Vi tror på facket som en plattform för att engagera sig och tillsammans med andra utbyta erfarenheter och agera för bättre villkor, och inte bara som en serviceorganisation. I det arbetet spelar nätverk kring specifika uppdragsgivare en viktig roll.

Att samla frilansare i nätverk baserade på uppdragsgivare har flera fördelar; som att dela erfarenheter med andra frilansare, liksom att upptäcka generella problem som kan tacklas tillsammans med andra.

Vi jobbar fortsatt nära kansliet när det gäller rekrytering. I rekryteringsarbetet behöver vi:

- kartlägga och nå potentiella medlemmar
- vara tydliga med vad hen erbjuds som medlem, och hur hen kan engagera sig
- nå ut till unga och nya i branschen, till exempel på journalistutbildningarna
- fortsatt finnas på sociala medier
- stödja sektionerna i deras initiativ att även bjuda in icke-medlemmar till seminarier
- bilda nätverk när oskäligen avtal (så kallade fulavtal) dyker upp
- informera om vårt arbete på olika sätt och i olika kanaler
- besöka frilanskontor tillsammans med en ombudsman.

Upphovsrätt

Upphovsrätten har blivit en allt viktigare fråga genom de oskäligen avtal, så kallade fulavtal, som mediehus använder för att få rätten till upphovsrätten utan att behöva betala för den.

- Utifrån frilansstrategin kommer frilansarnas upphovsrätt fortsatt att bevakas i samarbete med kansliet
- Frilans Riks ska fortsätta bedriva ett politiskt påverkansarbete för att uppmärksamma problemen med de oskäligen upphovsrättsavtalen
- Vi ska uppmana sektionerna att utse upphovsrättsansvariga
- Vi kommer fortsatt att stötta arbetsplatsklubbar och enskilda medlemmar när oskäligen avtal dyker upp. Nätverk och Facebook-grupperna är här viktiga pusselbitar.
- I AGA-gruppen ska vi fortsätta arbeta gemensamt kring upphovsrätten tillsammans med Journalistförbundets kansli, SFF, BLF och Svenska tecknare.

Arvoden

Frilanskalkylatorn liksom Frilansrekommendationen finns på förbundets hemsida för att beräkna arvoden för frilansuppdrag. Frilans Riks vill undersöka möjligheterna för kollektiva arvodesavtal med kalkylatorn och frilansrekommendationen som grund; antingen som en del av ett arbetsrättsligt kollektivavtal eller som grund i ett lokalt

kollektivt avtal. Vi fortsätter arbetet med att genom Frilansstrategin och tillsammans med kansliet hitta bästa möjliga struktur för ett samordnat strategiskt arbete där arbetsplatsklubbar, kansli och fackligt förtroendevalda frilansar arbetar gemensamt med arvodesfrågan.

Frilanssektionerna

Samarbete och samordning av sektionernas intressen är en central fråga för Frilans Riks. Vi ska även i samband med nästa årsmöte kalla till en sektionskontaktträff. Varje sektion har en kontaktperson i Frilans Riks styrelse som om möjligt gör ett besök hos sektionen under verksamhetsåret.

Sektioner ska utifrån antagna riktlinjer fortsatt kunna ansöka om sektionsbidrag.

Kontakter med förbundets ledning och kansli

Frilans Riks eftersträvar ett nära samarbete med kansliet och förbundsstyrelsens ledamöter. Därför kommer vi i samband med Frilans Riks styrelsemöten även fortsättningsvis att hålla samordningsmöten med kansliet för att stämma av aktuella frilansfrågor.

Frilansstrategin bör tillsammans med kansliet regelbundet ses över och uppdateras.

Sociala medier och andra informationskanaler

Frilans Riks administrerar fortsatt mejllistor, Facebook-gruppen Frilans Riks – Journalistförbundet och ett Instagram-konto för att ge medlemmarna möjlighet till diskussioner, utbyte och organisering. Sektionerna är alltid välkomna att annonsera sina arrangemang såväl på Frilans Riks hemsida frilansriks.se som på våra sociala plattformar.

Vid behov av ytterligare informationskanaler kommer Frilans Riks annonsera i exempelvis tidningen Journalisten.

Public Service

En ny grupp för radiofrilansar startades under 2018. Frilans Riks fortsätter att bevaka frilansarvoden och upphovsrätt vid olika redaktioner på Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion.

Journalistförbundet Frilans

Servicebolaget ingår numera i Journalistförbundet Frilans. Fokus ligger fortsatt på kursverksamheten. Kursutbudet läggs fast av kursrådet tillsammans med handläggare. Två av Servicebolagets sex ledamöter tillsätts av Frilans Riks.

Satsningen på webbaserade föreläsningar och kurser gör att kursutbudet kommer fler till del. Nästa steg är dels så kallade play-kurser tillgängliga under en tidsbegränsad period bakom inloggning, dels fördjupande flerdagarskurser över webben där deltagarna ges uppgifter med uppföljande kursmomen.

Internationellt

Frilans Riks ingår i Nordiska kommittén och ska där med regelbundenhet fortsatt träffa våra frilanskolleger i de nordiska journalistförbunden – både fysiskt och via Skype-möten.

Nämnas kan i sammanhanget att Katarina Bjärvall och Gert Lundstedt har av förbundsstyrelsen utsetts till att representera förbundet vid möten i FREG, Freelance Rights Expert Group, frilansgrenen inom European Federation of Journalists, EFJ. Katarina som ordinarie och Gert som suppleant. FREG är den största journalistorganisationen i Europa och representerar över 320 000 journalister i 70 organisationer i 44 länder.

Styrelsens förslag

Medlemsavgift

Frilans Riks styrelses förslag till medlemsavgift till Frilans Riks-klubben. Vi föreslår att medlemsavgiften är oförändrad från föregående år.

Styrelsens förslag: 25 kr per klubbmedlem och månad.

Frilans Riks styrelse den 12 mars 2019

Arvoden

Frilans Riks styrelses förslag gällande arvoden till styrelse, valberedning samt övriga som styrelsen anlitar för uppdrag.

Även under verksamhetsåret 2018–2019 har arvodet för deltagande i styrelsens egna möten legat på 200 kronor i timmen A-skatt. Styrelseledamöternas övriga arbete har arvoderats med 275 kronor i timmen a-skatt. Det är samma nivåer som verksamhetsåret 2013–2014.

Styrelsens förslag: en tioprocentig höjning för styrelsens och övriga förtroendevaldas arbete enligt tidigare upplägg, det vill säga 300 kronor i timmen A-skatt för arbete och 225 för mötestid.

Frilans Riks styrelse den 12 mars 2019

Stadgeändringar (klubbstadgarna)

Frilans Riks förslag till stadgeändringar med anledning av förbundets nya organisation enligt beslut på årets kongress:

Frilans Riks styrelse den 12 mars 2019

§ 1 Uppgift

Klubben har till uppgift

- att verka för största möjliga anslutning till förbundet,
- att företräda medlemmarna i kontakter med motparten, vid förhandlingar och uppgörelser enligt förbundsstadgarnas bestämmelser, samt i övrigt biträda medlemmarna i fackliga angelägenheter,
- att stimulera till och anordna fackliga studier,
- att verka för facklig medvetenhet,
- att verka för en god yrkesetik, samt
- att i övrigt tillvarata medlemmarnas intressen i enlighet med SJFs stadgar.

§ 2 Verksamhetsområde och medlemskap

Klubben är en underavdelning inom Svenska Journalistförbundet. Samtliga medlemmar i förbundet, som finns inom klubbens verksamhetsområde, utom direktmedlemmar enligt § 4 i förbundsstadgarna, är automatiskt medlemmar i klubben. Medlem i annan klubb kan tillhöra klubben som intressemedlem.

§ 3 Avgifter

Årsmötet beslutar om de avgifter som skall utgå till klubben. Årsmötet skall fastställa från och med vilken tidpunkt klubbavgiften skall gälla.

§ 4 Sammanträden

Klubben håller årsmötet före april månads utgång, kallelse ska utgå minst 14 dagar före årsmötet. I övrigt hålls sammanträden på kallelse av styrelsen eller då minst en fjärdedel av

medlemmarna skriftligt hos styrelsen begär detta. I sistnämnda fall skall styrelsen kalla till sammanträde, som skall hållas inom 14 dagar efter det att framställningen ingetts.

Till sammanträde i övriga fall skall styrelsen utfärda kallelse senast 14 dagar i förväg.

Frågor som önskas behandlade vid klubbssammanträde skall anmälas till styrelsen senast tio dagar före sammanträdet. Eventuella handlingar skall vara utsända senast tre dagar före sammanträdet. För behandling av och beslut i frågor som ej upptagits i kallelsen eller i handlingarna till sammanträdet fordras två tredjedelars majoritet.

FS ledamöter samt anställda funktionärer har närvaro, yttrande och förslagsrätt.

- Vid årsmötet skall – förutom övriga ärenden – följande upptas till behandling:
- val av ordförande, sekreterare och justeringsmän för sammanträdet,
- styrelsens berättelse för föregående verksamhetsår,
- revisorernas berättelse,
- fråga om ansvarsfrihet för styrelsen,
- bestämmande av klubbavgift,
- fastställande av arvoden,
- val av ordförande,
- val av övriga styrelseledamöter jämte suppleanter,
- val av revisorer jämte suppleanter,
- val av valnämnd (kan även väljas vid annat klubbmöte).

När årsmöte hållits och sådan vakans uppstår i styrelsen att dess arbete omöjliggörs, kan extra årsmöte inkallas för att förrätta fyllnadsval. Kallelse till extra årsmöte sker som till ordinarie årsmöte.

§ 5 *Beslut och omröstning*

Klubben är beslutsmässig när kallelse till sammanträde skett enligt bestämmelserna i § 4.

Beslut vid sammanträdet fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal gäller den mening mötesordföranden biträder. Vid val skall dock lotten avgöra. Om slutet omröstning begärs vid val, skall sådan genomföras. Frånvarande medlem får ej genom skriftligt votum delta i röstning vid möte. Röstning genom fullmakt är ej tillåten.

Styrelseledamot har icke rösträtt i fråga om styrelsens ansvarsfrihet.

§ 6 *Styrelse*

Klubbens styrelse består av ordförande, sekreterare, kassör, jämställdhetsombud, tre till fyra ledamöter, samt två suppleanter.

Styrelsen väljs av årsmöte för tiden intill nästa årsmöte. (Klubben kan dock besluta, att mandattiden för styrelseledamot skall vara två år.)

Styrelsens uppgift är att leda klubbens verksamhet så att det i § 1 angivna syftet främjas. Det åligger styrelsen att insamla och till förbundet insända de uppgifter FS begär.

För beslut av klubbstyrelse erfordras att en majoritet av minst fem ledamöter är om beslutet ense. Vid lika röstetal gäller den mening som mötesordföranden biträder.

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden.

Styrelsen skall till klubbens årsmöte avge berättelse över klubbens verksamhet under det gångna verksamhetsåret samt ekonomisk berättelse.

§ 7 *Förhandlingar*

Styrelsen företräder klubben och dess medlemmar vid lokala förhandlingar. Styrelsen kan i särskilda frågor delegera förhandlingsrätten.

§ 8 *Revision*

Styrelsens verksamhet och ekonomiska förvaltning skall fortlöpande granskas av de av årsmötet utsedda

revisorerna.

Revisor har rätt att närhelst han/hon önskar ta del av alla de handlingar som rör styrelsens verksamhet och ekonomiska förvaltning.

Revisionsberättelse, med till eller avstyrkan av ansvarsfrihet, ställs till årsmötet och överlämnas till styrelsen.

§ 9 *Tvister*

Vid tvist mellan medlem och klubbstyrelse gäller reglerna i § 25 i förbundets stadgar.

§ 10 *Stadgeändring*

För ändring av dessa stadgar gäller vad som anges i § 24 i förbundets stadgar.

§ 11 *Upplösning*

Klubben kan inte utan FS medgivande upplösas eller nedläggas sin verksamhet.

I händelse av upplösning tillfaller klubbens tillgångar förbundet.

Frilans Riks organisering

Årsmötet i februari 2018 gav Frilans Riks styrelse i uppdrag att utreda klubborganisationen (klubbar kallas från och med årsskiftet för sektioner) med tanke på ombudsfordelning, geografi och kommande organisationsförändringar på förbunds nivå. Styrelsen har därför tittat närmare på frågan och lämnar här ett förslag för remiss till sektionerna.

En kort bakgrund

Journalistförbundet har beslutat att genomföra en förändring av sin organisation där distrikten avskaffades och där Frilans Riks numer är en riksklubb och inte längre har ansvar för att administrera kongressval. Frilansklubbarna benämns numer officiellt sektioner men det finns inga hinder för sektionerna att fortsätta kalla sig klubbar.

Beslutet som sådant och de garantier vi fått från förbundsledningen föranleder oss inte att se något behov av omorganisering av Frilans Riks. Organisationsförändringen har inte lett till någon omedelbar förändring av våra ekonomiska förutsättningar, därmed inte sagt att förutsättningarna förblir oförändrade inom den närmaste framtiden. Vår struktur med Frilans Riks och sektioner har stått sig stadig men grunden i en geografisk indelning har under senare år fungerat allt sämre.

Flera klubbar har avslutat sina verksamheter och flera små klubbar har haft svårt att få ihop styrelser och verksamheter.

Frilans Riks slutsatser

Vi funderar på en lösning att organisera sektioner efter hantverk/bransch, det vill säga till exempel en sektion för radiofrilansare, en för tidskriftsfrilansare, en för stampenfrilansare etc och dylikt. Det finns redan viss erfarenhet från nätverken (DN, TT, Aftonbladet m fl) att organisera frilansare på detta sätt.

Vad gäller ombudsfordelningen till Frilans Riks årsmöte kan vi till viss del förstå de synpunkter som framförts, i en motion till årsmötet 2018, från Mälardalens frilansklubb. Vi ser dock tydliga problem med att öka antalet ombud från Mälardalen i enlighet med sektionens medlemsandel av Frilans Riks vilket skulle innebära att klubben på egen hand skulle få majoritet på årsmötena. Vi ser ett stort värde för Frilans Riks hela verksamhet i att de mindre klubbarna tillerkänns inflytande vid årsmötet. Däremot kan vi tänka oss att öka antalet ombud för Mälardalen med ett fåtal ombud.

En annan lösning kunde vara en tudelning av Mälardalens frilanssektion och därefter en förändring av ombudsfordelningen. En möjlig väg till att omfördela ombud skulle kunna vara att dela upp Mälardalens frilanssektion utifrån till exempel geografi eller bransch. Vi har ju tidigare haft en SR-klubb och det skulle kanske kunna vara möjligt att skapa en etermediasektion och en tidningssektion i Mälardalen. En uppdelning efter geografi är knivigare att lösa. Med två mindre sektioner i Mälardalen skulle det kunna vara möjligt att se över ombudsfordelningen vid årsmötet och på så sätt lösa det upplevda demokratiska underskottet från två håll.

En omorganisering av sektionerna utefter bransch skulle med största sannolikhet lösa Mälardalsproblemet.

Det vi också kan tänka oss är att försöka få till stånd en sektion för utlandsfrilansarna som idag ingår i den allmänna klubben men som i praktiken saknar representation.

I och med förbundets omorganisering finns möjligheten att bilda intresseföreningar med lägre krav på stadgar. Dessa skulle fortfarande kunna vara indelade geografiskt.

En omorganisering kommer naturligtvis att ta tid och kraft. Vi kan ännu inte överblicka hur mycket det skulle påverka kärnverksamheten.

Sammanfattningsvis

Styrelsens grundförslag är förändrad sektionsstruktur efter bransch och införandet av en utlandssektion. Därtill kan möjligheten ges att ansöka om att få bilda intresseförening. Huruvida intresseföreningarna ska få någon representation vid årsmötet är ytterligare en fråga.

För att veta hur sektionerna funderar kring förslagen, och för att ta in andra förslag och synpunkter lät Frilans Riks skicka ut dem på remiss till klubbarna den 19 februari där svaren skulle vara inkomna senast den 5 mars.

Frilans Riks styrelse den 12 mars 2019

(Inkomna remissvar gällande Frilans Riks organisering)

Hej! Värmland har diskuterat förslaget i styrelsen. Vi är helt avvisande till att lägga ner de geografiskt indelade klubbarna och vi tycker att vi har goda argument för det.

- För det första: Få frilansar är bara aktiva i en enda bransch. Därför skulle en indelning i radiofrilansar, tidskriftsfrilansar, Stampenfrilansar och liknande inte ge en tillräckligt tydlig facklig tillhörighet.
- För det andra: Geografi är trots allt en rimlig indelning. Kanske inte i yrket, men definitivt vad gäller organisering och känslan av sammanhang och de rent fysiska mötena.

Värmland är en av dessa små klubbar/klubbsektioner som av och till haft svårt att bedriva verksamhet. Men det vi har, alltså årsmöte och lite till, verkar vara värdefullt och det enda som finns. Jag citerar ur några mejl:

”Definitivt nej. Klubben här är ju den enda lilla nära fackliga samhörighet som finns. Delas den upp i olika branscher, som bara existerar i frilans teorin eller möjligen finns bland en liten exklusiv storstadsskara, kommer vi att fackligt tyna bort i våra hemmakammare. Och hur har förbundet tänkt att motivera nya medlemmar som bor utanför Stockholm, Göteborg och Malmö?”

”Det låter som ett jättedumt sätt att organisera frilansar”

”Tänker precis som du att uppdelningen inte motsvarar verkligheten men också att en sådan uppdelning riskerar att pressa in frilansar i sådana fack med mer enkelspårighet som följd. Och ännu mer oanständigt anställningslika förhållanden. ”

”Jag tycker också att vi ska säga nej. Det är inte ofta vi ses, vi frilansar i Värmland, men det är det enda fackliga sammanhang som jag känner mig tillhörig. Det vore synd om det försvinner.”

”Svårt att hitta bra grupperingar. Lättare att samarbeta i ett begränsat regionalt område tror jag och som sagt det är ju inte alla som har en enhetlig enkelriktad verksamhet. Fördelen skulle möjligen vara att det är lättare att hitta problemområden och utbildningsområden som är relevanta om gruppen har samma inriktning inom journalistiken. Men just nu ser jag inte att det överväger.”

Däremot är idén om att utveckla nya sammanhang för olika relevanta inriktningar i jobbet något som vi stödjer och ser värdet av. Men då kan det bättre organiseras i form av intresseföreningar, så får den grundläggande fackliga tillhörigheten även i fortsättningen bygga på en geografisk indelning.

Ett personligt tillägg, som vi inte har diskuterat i styrelsen, är att Mälardalen borde kunna delas upp geografiskt utan några större svårigheter, om det är där som skon klämmer. Vad skulle ske storleksmässigt om klubben delas upp i Stockholm respektive Mälardalen?

*Med vänlig hälsning
Frilansklubben i Värmland, genom
Börge Nilsson, ordförande*

Vi har bara hastigt mailledes diskuterat förslaget, men vi har satt upp det som en punkt på morgondagens årsmöte där alla medlemmar i vår klubb kan diskutera det.

Här i Skåne har vi haft väldigt bra framgång med nätverk på Sydsvenskan/HD. Framgången bygger på att vi har byggt upp en gemenskap under många år - baserad på geografisk tillhörighet. Att hoppa över den och tro att man kan bygga enbart gemenskap för olika medier är snudd på naivt tycker jag. Och som andra konstaterat - en frilans arbetar för olika typer av medier och det skiftar hela tiden. Att lägga ner mer eller mindre fungerande klubbar (sektioner) är ett stort hot. Och tro mig - att bygga upp nya organisationer är inte lätt - vi lade ner oerhört mycket tid på att bygga upp Eterfrilansklubben i Mälardalen - möten för att rekrytera, organisera, sondera. Men den fick läggas ner efter några år för att det var för få som ville dra. Rätta inte till problem med att slå sönder det som fungerar.

Mer input kommer. Men detta är mina synpunkter baserade på 15-års frilansfacklig erfarenhet.

Jag vill förtydliga att jag ser behov av andra sätt att organisera medlemmar också - inte enbart geografiskt utan också nätverk för olika uppdragsgivare t ex. Det kan vara t ex Facebookgrupper såsom vi har för Sydsvenska/HD här nere som gjort att vi lyckats höja arvoden fem år på raken.

De nätverken bör existera parallellt. Inte istället.

Sedan bör vi hitta ett sätt/system att ha möte på distans på förbunds nivå, som vi kan använda oss sv också ute i klubbarna.

Åsa Ohlsson, före detta ordförande Frilans Syd

Jag håller med både Åsa och Börje, men inser samtidigt svårigheterna med geografiska klubbar. Tänker också att det blir i stort sett omöjligt att rekrytera nya medlemmar ute i landet om vi sänker de geografiska klubbarna.

Vi har haft årsmöte och diskuterat den "Utredning av Frilans Riks organisering" som skulle besvaras senast den 5 mars. Här kommer vårt svar:

- Vi vill inte ha branschsektioner. Vi vill ha kvar den geografiska organisationen.
- Mälardalen bör delas upp i mindre sektioner.
- Nätverk för olika branscher fungerar bra och bör finnas kvar.
- En norrlandssektion blir ohanterlig, men vi kan ställa upp på det om det blir nödvändigt.
- Vi har beslutat att behålla vårt namn Mellannorrlands Frilansklubb.

Om Mellannorrlands frilansklubb: vi har 43 medlemmar och organiserar frilansar i Jämtland, Härjedalen, Ångermanland, Medelpad, Hälsingland och Gästrikland. På årsmötet som hölls i Östersund den 28 februari, deltog 12 medlemmar vilket motsvarar 28 procent av totala antalet medlemmar. I fackliga sammanhang är det en hög siffra.

Vänliga hälsningar

Karin Kämsby, ordförande Mellannorrlands Frilansklubb

Nu har vi dragit detta en vända i Västra, sammanfattar åsikterna här:

Från styrelsen:

"För egen del känner jag mer samhörighet med tidskrifter/branschpress än med andra journalister som råkar befinna sig i samma del av landet, så på det sättet känns en annan typ av indelning väldigt klok. Men jag har svårt att se framför mig att jag skulle åka land och rike runt (läs: till Stockholm) för att träffa mina frilanskollegor i samma bransch. Och hur håller man ett fackligt arbete levande om man inte kan träffas? Sen kan vi fortsätta med träffar i olika regioner, men då blir det ytterligare en pålaga för några att engagera sig i intresseföreningar."

"Funderar på hur det skulle ordnas rent praktiskt. Risken är att det fackliga arbetet/träffarna skulle dö ut helt. För oss i Göteborg känns det ju som att geografin är bättre indelning. Men vi är ju också en hyfsat stor klubb. Det finns också fördelar med att man träffar frilansar från olika branscher - ett mer intressant utbyte - och många rör ju sig också mellan olika tidningar/medier."

Från mig:

Den geografiska indelningen fungerar relativt bra för oss i Västra. Om man skulle dela upp allt för mycket av det fackliga arbetet utefter bransch tror jag att man riskerar en Stockholmscentrering, tyvärr.

Styrkan i en branschindelning vore såklart att man kan ta sig an frågor som gäller stora uppdragsgivare, som Aller och Bonnier, på ett mer samlat sätt. Hur skulle det organiseras rent praktiskt? Skulle det i så fall innefatta arvoderat styrelsearbete, så som i de geografiska klubbarna idag? Tror att det är knäckfrågan. Vi har alla begränsat med tid och energi att engagera oss i fackligt arbete, att det är arvoderat är liten men viktig morot.

I övrigt tycker jag att större distrikt i resten av landet låter som en bra idé!

Allt gott!

Caroline Widenheim, Västra Frilansklubben

Vi i Östergötland är väldigt decimerade just nu, men ska försöka svara så gott det går. Återkommer gärna efter vårt årsmöte med fler tankar kring detta. Vi i Östergötland ser också ett stort värde i att kunna träffas lokalt. Tror att få av våra medlemmar skulle ta sig tiden att åka till Stockholm/Göteborg/Malmö för medlemsmöten. Främst handlar det troligen om tidsbrist/pengabrist – inte ointresse. Med det sagt ser vi självklart även nyttan med att samtidigt organisera sig på andra sätt.

Det som talar emot den nuvarande geografiska indelningen för vår del är att vår lilla klubb under de senaste åren haft väldigt svårt att få ihop en styrelse. Vi vet fortfarande inte om vi får ihop folk för att bedriva verksamhet 2019 (årsmöte 13/3). Vet att vår ordförande tog upp frågan för några år sedan när Småland lade ner. Vårt förslag var att Smålands medlemmar skulle kunna få välja om de ville tillhöra Östergötland eller Syd. Nu hamnade samtliga i Syd som redan var/är en stor och fungerande klubb.

Kanske borde man titta över indelningen och skapa lite större småklubbar, till exempel Dalarna/Värmland (med möten i Falun/Borlänge och Karlstad) och norra Småland/Östergötland (med möten i Linköping och Jönköping). Om jag inte minns fel så berättade Mellannorrland att de på grund av avstånden har två "huvudorter" i Östersund och Sundsvall.

Ett alternativ skulle kanske vara att lätta på reglerna så att en klubb kan drivas utan en styrelse. Är det ens möjligt?

Kristin Mörck, Östergötlands frilansklubb

Ultimata länklistan

... för dig som är frilans. Och läser PDF-versionen. Då är det bara att klicka loss!

- Arvodesguiden
- Kurser för frilansar
- E-postadress till Frilans Riks (om du har en fråga till eller vill komma med i våra intressegrupper eller e-postlistor (såsom Snackbar och FF-listan))
- Frilansavtalet
- Frilanskalkylatorn
- Frilanskatalogen
- Frilansrekommendationen
- Frilans Riks Facebook-grupp
- Frilans Riks hemsida (nyheter, styrelsen och Årets frilans och Årets redaktör genom åren bland mycket annat)
- Frilans Riks - Journalistförbundet (Frilans Riks Facebook-grupp)
- Frilans Riks på Instagram
- Frilans Riks på Twitter
- Företagsförsäkring för frilansar
- Intressemedlemskap i annan klubb (inom Journalistförbundet)
- Journalistförbundet Frilans
- PP Pension om pensionsförsäkring
- Upphovsrättsdirektivet

Har du frågor om moms? Har du fått ett avtalsförslag som du vill att någon ska kolla på? Eller behöver du som frilansfacklig råd och stöd? Då är det Frilansjouren du ska vända dig till.

Varje tisdag till fredag håller Frilansjouren öppet mellan 10.00 och 12.00. Här kan du ställa frågor om allt som berör dig som frilansjournalist. Det kan gälla både frågor som rör dig som företagare, till exempel frågor om moms och skatt.

Men du kan även höra av dig till oss om du vill rapportera om en uppdragsgivare som återkommande föreslår riktigt låga arvoden. Vi hjälper också gärna till med frågor från dig som arbetar frilansfackligt.

Telefon: 08-613 75 72

E-post: frilansjouren@sjf.se

Välkommen med dina frågor!

Budget

INTÄKTER	Resultat 2017	Resultat 2018	Budget 2019
Medlemsavgifter	509 000	512 000	510 000
Verksamhetsbidrag	427 000	427 000	427 000
Övriga intäkter	26 800	360 000	
SUMMA	962 000	1 299 000	937 000
KOSTNADER			
Styrelsemöten	183 000	201 000	235 000
Administration	136 000	116 000	140 000
Klubb- och medlemskontakt	53 000	62 000	75 000
Styrelsekommunikation	36 000	55 000	61 000
Information	85 000	46 000	50 000
Årsmöte	127 000	121 000	150 000
Nordiskt, internationellt	30 000	549 000	25 000
Nätverk	1 000	8 000	20 000
Upphovsrätt	34 000	14 000	50 000
Rekrytering	4 000	8 000	50 000
Övrigt	30 000	17 000	20 000
Arvoden och villkor	52 000	30 000	60 000
Arvodesguiden	85 000	18 000	2 000
Servicebolaget	0	4 000	0
Sveriges radio	35 000	11 000	0
Kongress	0	22 000	0
SUMMA KOSTNADER		1 282 000	937 000
Resultat:		17 000	0

Valberedningens förslag

Frilans Riks styrelse, ordinarie ledamöter

Ordförande Gert Lundstedt, Mälardalen (omval)
Kassör Hasse Hedström, Mälardalen (omval)
Leonarda Arcidiacono, Mälardalen (omval)
Agnes Arpi, Västra (omval)
Marja Beckman, Mälardalen (nyval)
Gunilla Kracht, Syd (nyval)
Göran Schüsseleder, Mälardalen (omval)
Henrik Simonsen, Syd (omval)

Frilans Riks styrelse, suppleanter

Hannah Ohlén Järvinen, Syd (nyval)
Anna Persson, Västerbotten (nyval)

Studieansvarig

Föreslås på årsmötet.

Revisor, ordinarie

Tomas Carlsson, Västra (omval)

Revisor, suppleant

Bertholof Brännström, Västerbotten (omval)

Valberedning

Föreslås på årsmötet.

Inga övriga nomineringar har inkommit till valberedningen.

*Stockholm den 15 februari 2019
Holger Nilén och Anna Nyberg
Frilans Riks valberedning 2019*

Ersättning för utlägg

... i samband med Frilans Riks årsmöte den 25 mars och/eller sektionskontaktträffen (fd klubbkontaktträffen) 26 mars 2019.

Skicka denna blankett plus kvitton per post till:

Hasse Hedström
Katarina Bangata 57
116 42 Stockholm

Frågor kring denna blankett?

Ring Hasse Hedström på 070-320 51 81 eller e-posta till journalist@hassehedstrom.se.

DINA KONTAKTUPPGIFTER

Namn och adress:

Telefonnummer:

E-postadress:

Kontonummer inklusive clearingnummer och bank:

ÅRSMÖTE

Ombud för (ange klubb):

Utlägg

Boende (max 900 kr):

Vänligen bifoga kvitto.

Resa med bil. (Ersättning 18.5 kr/mil skattefritt vid användning av egen bil)

Antal km:

Medpassagerare:

Övriga utlägg, till exempel flygbuss:

Vänligen specificera och bifoga kvitto.

KLUBBKONTAKTTRÄFF

Vald att representera (ange klubb):

Arvode, antal timmar:

Personnummer:

Ort, datum och namnteckning:

Styrelsen

Stockholm den 25 mars 2019

Gert Lundstedt, ordförande

Hasse Hedström, kassör

Henrik Simonsen, sekreterare

Göran Schüsseleder, vice ordförande

Agnes Arpi, ledamot

Lars Edfast, ledamot

Aminata Grut, ledamot

Leonarda Arcidiacono, ledamot

